

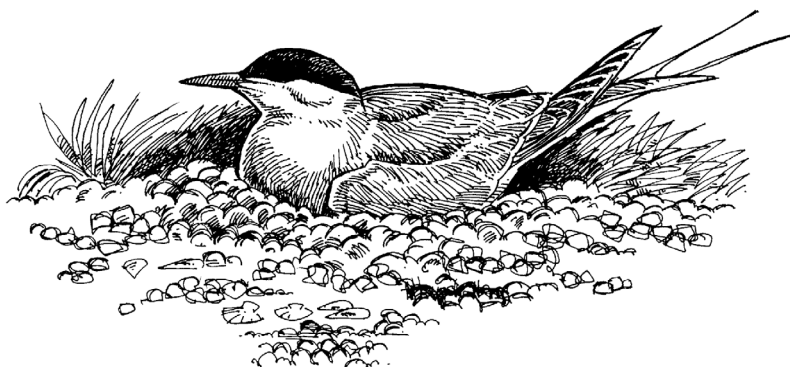
VANNFUGL I FORESLÅTT MARINT VERNEOMRÅDE PÅ SULAREVET, FRØYA I 2025

Georg Bangjord

Vannfugl i foreslått marint verneområde på Sularevet, Frøya i 2025

Georg Bangjord

Strektegning: Trond Haugskott

BirdLife Norge 2025

© BirdLife Norge

E-mail: post@birdlife.no

Rapport til: Statsforvalteren i Trøndelag

Publikasjonstype: Digitalt dokument (pdf)

Forsidebilde: Telling av sjøfugl fra Sallatskjæra 12. februar 2025.

Bilder i rapporten er tatt av Georg Bangjord.

Anbefalt referanse: Bangjord, G. 2025. Vannfugl i foreslått marint verneområde på Sularevet, Frøya i 2025. BirdLife Norge-Rapport 2025-5. 33 s.

ISSN: 2703-7665 (elektronisk utg.)

ISBN 978-82-7852-208-0

SAMMENDRAG

På oppdrag fra Statsforvalteren har BirdLife Norge sammenstilt data fra telling av vannfugl fra områdene innenfor grensene til foreslått marint verneområde (fig. 2 og 5) på Sularevet i Frøya kommune. I denne presentasjonen omfatter samlebegrepet vannfugl artsgruppene: andefugl (gjess og ender), lommer, stormfugl (havhest), vadere, måkefugl (joer, måker og terner) og alkefugl. Det vil si et noe bredere spekter av arter enn det som vanligvis omfattes av begrepet sjøfugl. Utredningen inneholder ellers noen verdier og sammenligninger fra tidligere registreringer av fugl i området, samt noen betraktninger knyttet til forekomster ellers i Frøya kommune og regionen..

Rapporten omhandler i hovedsak verdier fra registreringene av fugl fra februar og sommer 2025, med fokus på detaljert fremstilling av vannfuglforekomstene.

Trusler for hekkende og mytende vannfugl er gjengitt i eget kapittel, med vekt på ferdsel, havbruk, faunakriminalitet (i hovedsak ulovlig eggsanking) og forekomst av mink.

Det er helt tydelig at området er et svært viktig næringssøks-/overvintringsområde for vannfugl. Kvaliteter på linje med og dels bedre enn kjente forekomster innenfor tilstøtende del (Groгна) av eksisterende vern i Froan. Innenfor det foreslåtte marine verneområdet, ble det registrert 1576 vannfugl under tellingen den 12. februar 2025. Tellingene var ikke totaldekkende for hele området, siden det var store dønninger som brøt mot de ytterste falla som gjorde det umulig å telle fugl på lang avstand under slike forhold. Ut fra dette er antatt antall vannfugl i området på telletidspunktet høyst sannsynlig minst 2000 individer. Tellingene foregår fra tellepunkt på øyer/holmer, hvor en teller all fugl innenfor en sektor for hvert tellepunkt (jf. fig. 1). Det er ingen steder å kunne gå i land for å gjøre telling i de ytterste gruntvannsområdene. Det medfører ugunstig lang avstand fra tellepunkt til de fuglene som ligger lengst ute.

Området er fra før kjent som et viktig myteområde for ærfugl (Follestad mfl. 1986). Det foreligger ikke telling av mytende andefugl fra 2025. Telling av mytende andefugl er tradisjonelt utført fra fly. I dag er det er fullt mulig å benytte drone til denne type registrering.

Områdets funksjon som hekkeområde for vannfugl er langt mer marginalt, i hovedsak som følge av minktilhold på de fleste holmene. De ytterste holmene er tilsynelatende fri for mink. De samme holmene er utsatt for oversvømmelse under ekstremt vær, og er derfor dårlig vegetert. Tross dette, var det flest hekkende sjøfugl her. Området Hummerflesa-Stuaskjæret hadde flest hekkende sjøfugl, med omkring 200 individer som kan knyttes til hekking. De tre mest tallrike hekkefuglene var: rødnebbterne (110 ind.), fiskemåke (25 ind.), og ærfugl med 14 hanner og 14 hunner (12. juni) som trolig har gjort hekkforsøk i området. Syv hanner og seks hunner var på samme sted den 7. mai. Øvrige vannfugler som regnes som hekkefugl innenfor grensene til det foreslåtte verneområdet er: grågås, siland, tjeld, tyvjo, svartbak, gråmåke, teist og trolig steinvender. Tjeld var den mest utbredte med omkring 50 individer (trolig omkring 20 par som gjør hekkforsøk i området).

INNHold

1.	INNLEDNING	4
2.	MATERIALE OG METODE.....	4
2.1	Datainnsamling og lagring av data	4
2.2	Metodikk, begreper, systematikk, område og årstidsrelaterte variabler.....	4
2.3	Tidligere registreringer av fugl i utredningsområdet.....	5
3.	RESULTATER.....	6
3.1	Vintertilhold av vannfugl.....	6
3.1.1	Artsvis gjennomgang.....	11
3.2	Hekkende vannfugl	19
3.2.1	Artsvis gjennomgang av vannfugl i hekketid.....	21
3.2.2	Øvrige arter fugl.....	24
3.3	Mytende andefugl.....	25
3.4	Sjøpattedyr.....	26
4.	TRUSSEFAKTORER.....	27
4.1	Predasjon	27
4.2	Ferdsel og eggplukking	28
4.3	Fiskeri og havbruk.....	29
4.4	Oljesøl og forsøpling.....	29
5.	RØDLISTESTATUS FOR FUGL.....	29
6.	VEDLEGG.....	30
7.	REFERANSER	33

---

1. INNLEDNING

Skjærgården i Frøya har lenge vært kjent som et svært viktig område for overvintrende, hekkende og mytende vannfugl. I forbindelse med omfattende kartlegging av vannfugl i Trøndelag og søndre del av Nordland årene 1982-1986, tronet Frøya sammen med Ørland, ytre Vikna og Vega som de aller viktigste områdene for sjøfugl (Follestad mfl. 1986). I Frøya kommune ble det for eksempel registrert mer enn 50 000 overvintrende sjøfugl og 45 000 mytende andefugl. Det ble ikke utført noen totaltelling av hekkende sjøfugl i Frøya, med unntak av telling av storskarv fra fly. Hele sjøområdet fra Kya og nordøstover til Froan består av svært grunne partier og må sees på som en enhet. Likeledes er det tydelig at de grunne sjøområdene i det foreslåtte marine verneområdet har kvaliteter på linje med tilsvarende gruntvannsområder innenfor det eksisterende verneområdet i Froan.

Det foreslåtte marine verneområdet har så langt ingen klar avgrensning, men hele det grunne sjøområdet som utgjør omkring 80 km² er et spesielt viktig beite- og overvintringsområde for sjøfugl, samt tidligere et av de viktigste myteområde for ærfugl i Trøndelag.

Denne rapporten utreder i hovedsak forekomsten av vannfugl i 2025, men det gjøres også noen sammenligninger med tidligere forekomster av vannfugl.

BirdLife har utført tilsvarende kartlegging av vannfugl i foreslått marint verneområde i Ytre Vikna (Bangjord 2023b og Bangjord 2025). Dette området er i dag lagt innlemmet i et forslag til ny nasjonalpark.

2. MATERIALE OG METODE

2.1 Datainnsamling og lagring av data

Det ble utført én telling under gode telleforhold den 12. februar for å fange opp vintertilhold av vannfugl. Forekomst av hekkende vannfugl ble kartlagt under tellinger 7. mai og 12. juni. Tellingene i mai var tilpasset artene som starter å hekke tidlig. Eksempelvis var tidspunktet gunstig for å kunne innhente gode verdier på antall ærfugl, gråmåke og svartbak. Tidspunkt for tellingen var mindre gunstig for å kunne fange opp grågjessene som hekker i området. Tellingene i juni var tilpasset tidspunkt for å gjøre opptelling av øvrige vannfugl, med vekt på fiskemåke og rødnebbterne. Det er sannsynlig at området fortsatt huser noe mytende grågås, ærfugl og siland, men det ble ikke utført noen telling i juli/august som kunne ha fanget opp forekomsten av mytende andefugl. Tellingene ble utført av Georg Bangjord i Statens naturoppsyn. Erlend Haarberg assisterte under tellingene i februar og Magne Werkland sto for all transport under alle tre tellingene.

Alle data fra tellingene er lagt inn i databasen artsobservasjoner.no.

2.2 Metodikk, begreper, systematikk, område og årstidsrelaterte variabler

Tellemetodikk for å kartlegge vannfugl på vinters tid er basert på punkttellinger, med ståsted på holmer/øyer med god høyde. Fra disse tellepunktene blir all synlig fugl innenfor en sektor (jf. fig. 1), talt ved bruk av teleskop på stativ. Tellingene i hekketid ble utført fra båt, hvor all synlig fugl ble registrert ved å gå svært sakte rundt hver enkelt holme. Under denne tellingen ble håndholdt 8x kikkert benyttet. Denne metoden medfører minimal forstyrrelse av hekkende fugl, samt at tellingen blir effektiv og gir god sammenlignbarhet hvis tellinger gjentas senere med samme metode. Det

finnes flere svakheter med denne tellemetoden. For eksempel vil rugende individer som trykker inne på holmene i svært liten grad bli registrert. Dette gjelder spesielt rugende grågås, ender (hovedsakelig ærfugl, men også siland) og vadere (hovedsakelig rødstilk, siden tjeld og steinvender i større grad eksponerer seg). Til gjengjeld gir metoden et godt bilde av forekommende måkefugl.

Tidspunkt for tellingene er utslagsgivende for dårlige «treff» for enkelte arter. Tellingene av grågås burde for eksempel vært gjennomført tidligere i sesongen. Mindre dammer på holmene ble ikke undersøkt, og utgjør derfor en svakhet i resultatene. Eksempelvis kan forekomst, eller mangel på forekomst av steinvender og rødstilk, kunne tilskrives dette.

De fleste artsvisse gjengivelser følger dagens anbefalte systematikk Avilist (v2025).

2.3 Tidligere registreringer av fugl i utredningsområdet

Det finnes ingen helhetlige totaltelling av vannfugl i utredningsområdet fra tidligere år. Derimot finnes noe data fra telling av vinterforekomster av vannfugl fra vårvinteren 1985 og 1986 (Follestad mfl. 1986). Direktoratet for naturforvaltning utførte en betydelig kartlegging av sjøfugl i forbindelse med faggrunnlaget knyttet opp mot oljeleting i årene 1983-1986. I denne forbindelse ble ulike prosjekter gjennomført etter oppdrag fra Operatørkomite Nord (OKN) som besto av oljeselskaper som hadde fått tildelt operatør oppgaver i området nord for 62°N. Denne kartleggingen framskaffet unike verdier knyttet til overvintrende sjøfugl, samt hekke- og myteforekomster hos enkelte arter på hele Trøndelagskysten og søndre Nordland (Follestad mfl. 1986). Det er ikke mulig å skille ut detaljer på forekomster innenfor det foreslåtte marine verneområdet, men det er hentet ut noen verdier fra dette datasettet.

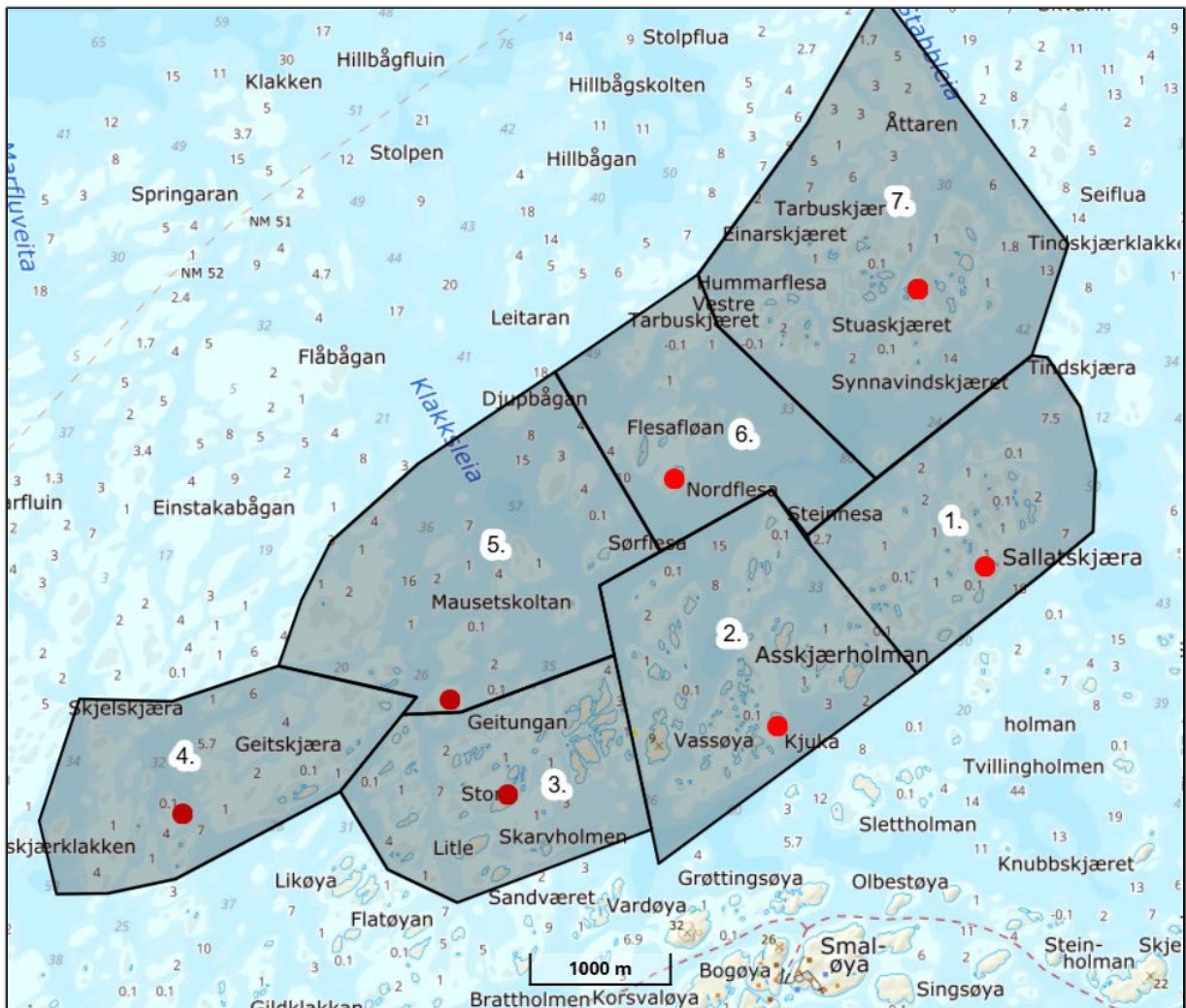
Videre ble det utført studier av hvordan storskarv gjør næringssøk i ulike sjøhabitat på 1990-tallet (Lorentsen 2001). Fra tilstøtende områder foreligger noe data som til eksempel en totaltelling av vannfugl innenfor grensene til vernet i Froan årene 2005 og 2006. Denne tellingen ble utført av Statens naturoppsyn i samarbeid med Norsk ornitologisk forening og verdier fra denne tellingen er lagt i databasen artsobservasjoner.no. Norsk institutt for naturforskning (NINA) utfører årlige tellinger av hekkende storskarv fra fly. Det hekker storskarv både vest og øst for utredningsområdet, men ikke innenfor. Området er allikevel viktig leveområde for storskarv til alle årstider.

3. RESULTATER

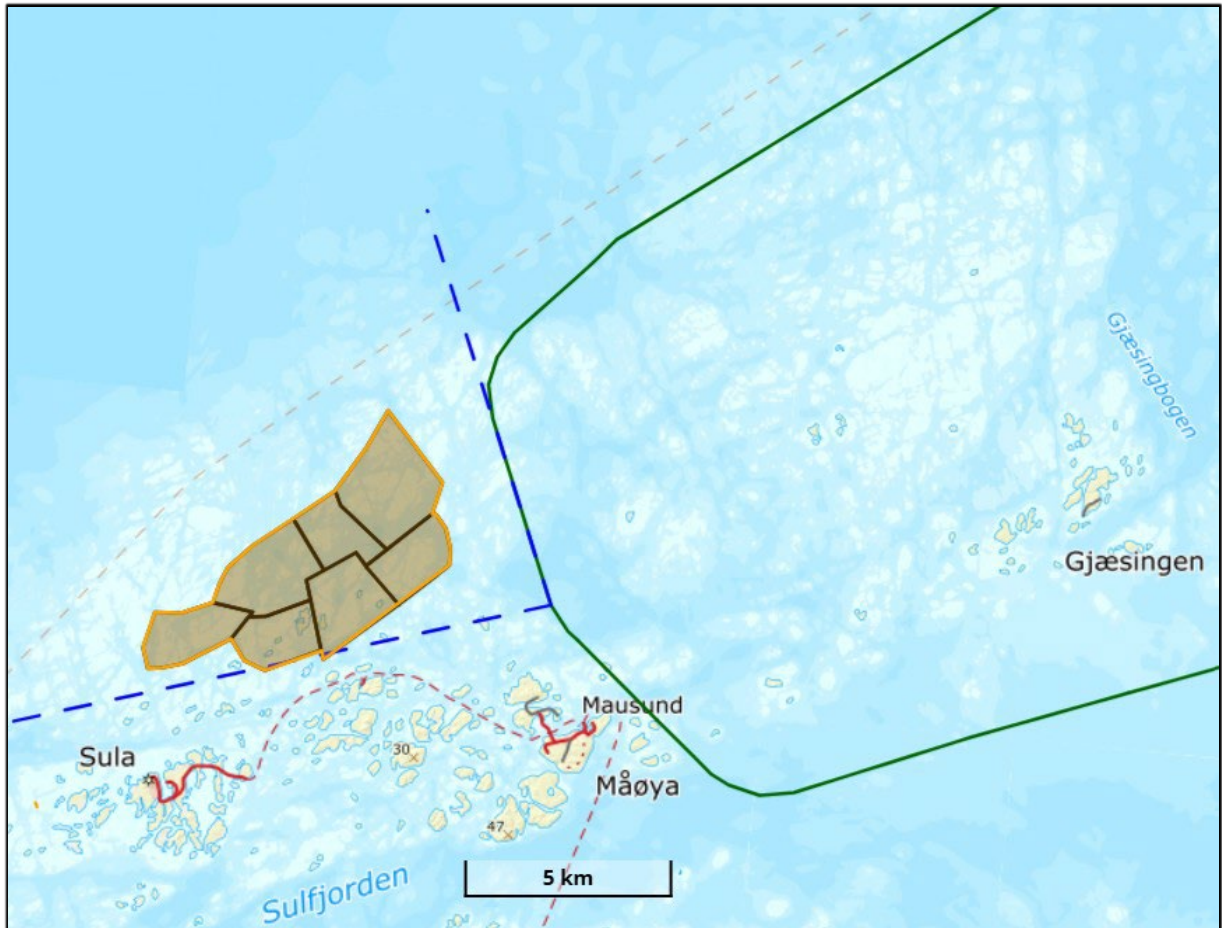
I dette kapitlet er resultater fra tellinger av overvintrende og hekkendene vannfugl i 2025 gjengitt. Videre er det gjengitt noen verdier til sammenligning med eldre undersøkelser av sjøfugl i området/tilstøtende områder.

3.1 Vintertilhold av vannfugl

Det ble utført en telling for å kartlegge forekomsten av overvintrende vannfugl. Tellingen foregikk dels under gode telleforhold den 12. februar 2025, og dekker ikke hele området som er foreslått i utkastet til marint vern (jf. fig. 2 og tab. 2). Sone 1 til 4 ble talt under gode telleforhold, mens i sone 5 til 7 var forholdene krevende som følge av store dønninger lengst nord i sonene, samt at det oppsto vind som medførte dårlige telleforhold i sone 6. og 7. De grunne sjøområdene utenfor det området som ble undersøkt er opplagt viktig næringsøks- og overvintringsområde for sjøfugl, slik at antall tilstedeværende vannfugl innenfor grensene til det foreslåtte marine verneområdet er klart vesentlig større. Tellingen utføres ved å gå i land på en holme/øy som har en høyde som er høyere enn andre øyer i den respektive tellesonen. Hver av tellepunktene og soneinndelingen er gjengitt i figur 1.

Figur 1. Røde plott gjengir ståsted for tellingen i de enkelte tellesonene.

Figur 2. Grensene til det foreslåtte marine verneområdet er gjengitt med blå stippet linje. Grønn heltrukket linje er den vestlige grensa til verneområdene i Froan. Rutenettet innen gul polygon gjengir soneinndelingen (jf. fig. 1). Dette området ble undersøkt for vintertilhold av vannfugl den 12. februar 2025, og utgjør omtrent halvparten av det grønne arealet innenfor grensene til det foreslåtte marine verneområdet.

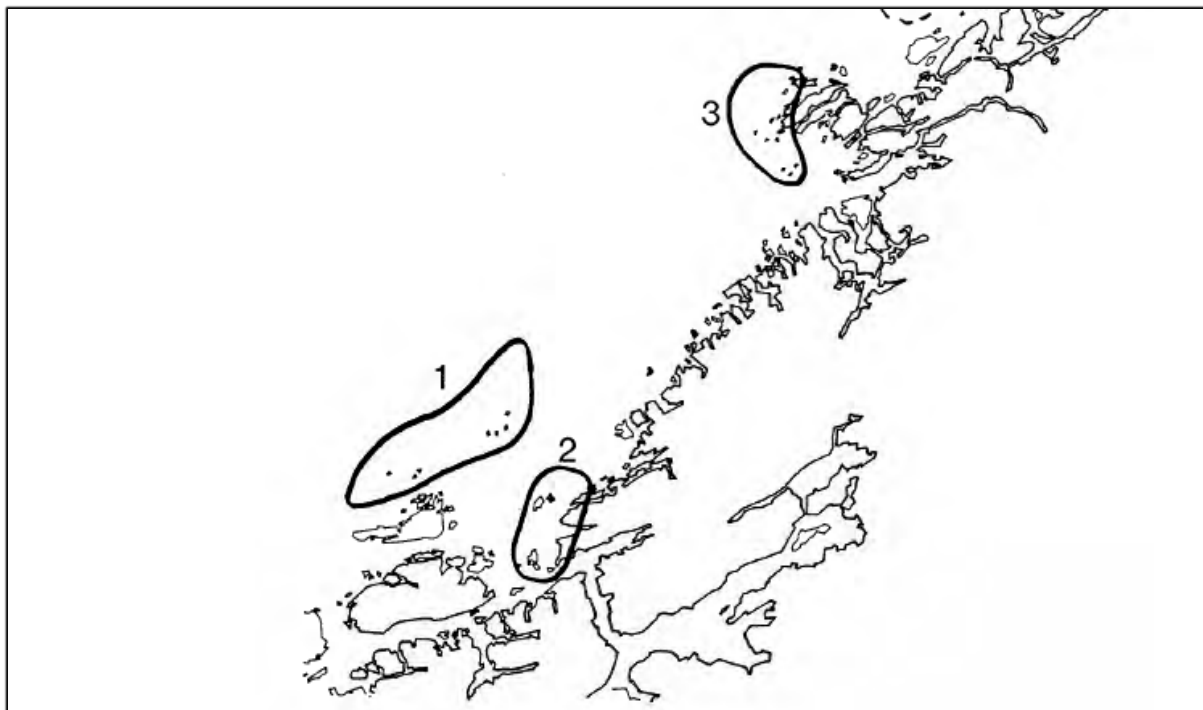

Figur 3. Bilde fra Sallatskjæra under tellingen 12. februar 2025.

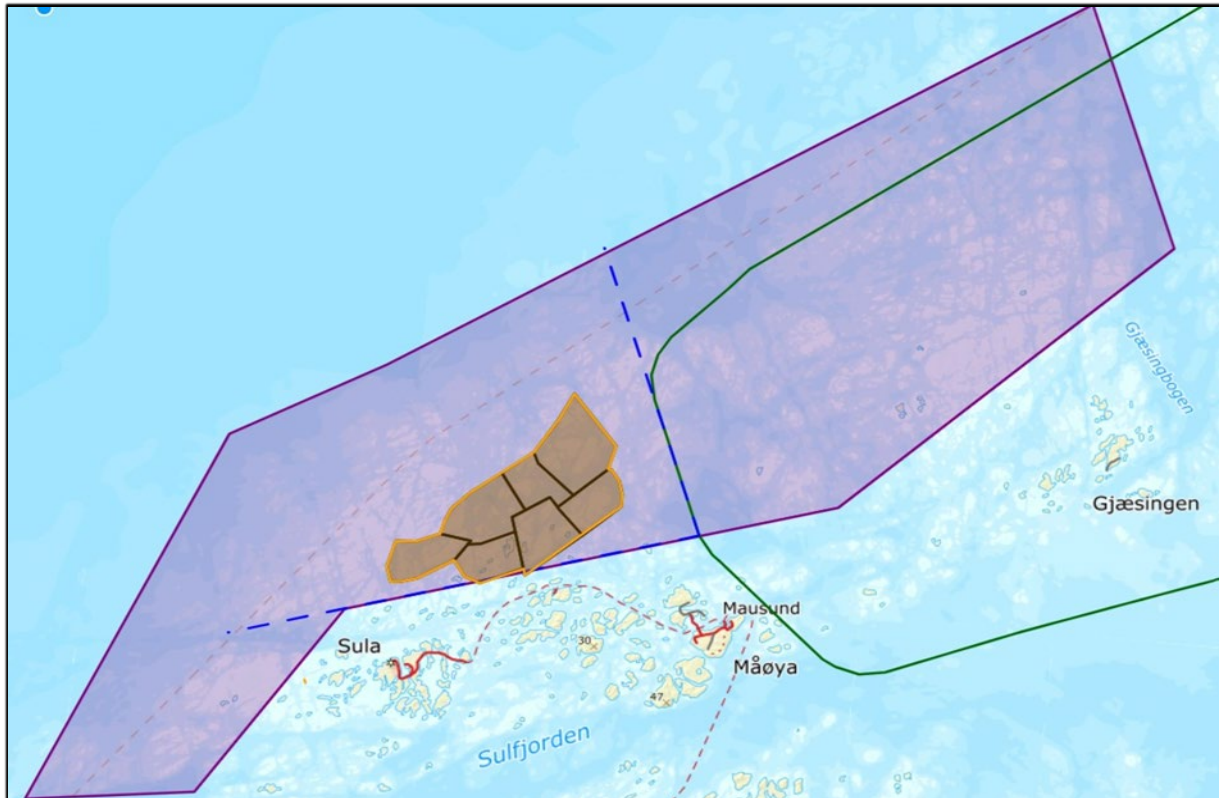
Siden det ikke finnes direkte sammenlignbare tellinger av vannfugl i utredningsområdet, er det heller ingen mulighet for gode sammenligninger med tidligere kjente forekomster. Noen verdier knyttet til enkeltarter fra utredningsområdet/tilstøtende skjærgård er gjengitt i tabell 1. Videre er det gjengitt noen sammenligninger i den påfølgende artsvisе gjennomgangen fra side 11. I tillegg gjøres det noen sammenligninger med forekomst av overvintrende vannfugl i Froan. Der er verdiene hentet fra databasen artsobservasjoner.no og er knyttet til en totaltelling som ble utført i regi av Statens naturoppsyn i samarbeid med BirdLife i mars 2005 og 2006.

Tabell 1. Noen verdier knyttet til enkeltarter (antall individer) som berører utredningsområdet og/eller tilstøtende skjærgård på Frøya. Dekningsgrad er forskjellig mellom verdier fra 1977 og 1985/1986 og dermed ikke sammenlignbare (Follestad 1996).

Område/år	Ærfugl		Sjørorre		Havelle		Gråstrupedykker		Islom	
	1977	1985/ 1986	1977	1985/ 1986	1977	1985/ 1986	1977	1985/ 1986	1977	1985/ 1986
Nord-Frøya	1566	1395	153	148	666	280	35	7		
Sula-området	606	1298	63	230	170	126	24	4		
Uttian/Inntian	1069	1546	236	1207	432	335	33	33	5	13
SUM	3241	4239	452	1585	1268	741	92	44	5	13

Figur 4. Figuren er hentet fra Follestad (1986), og gjengir de viktigste områdene for sjøfugl i Trøndelag.

Figur 5. Grensene til det foreslåtte marine verneområdet er avgrenset med blå stiplet linje. Grønn heltrukken linje er den vestlige grensa til verneområdene i Froan. Fiolett polygon gjengir ett homogent grunt sjøområde som er blant de aller viktigste områdene for overvintrende sjøfugl i Midt-Norge. Dette området bør betraktes som en enhet. Gul polygon er området som ble undersøkt for vintertilhold av vannfugl den 12. februar 2025.

Figur 6. Bilde fra tellingen 12. februar 2025.

Tabell 2. Vannfugl fordelt i soner (jf. fig. 1) fra telling den 12. februar 2025. Rød skrift og tall er en markering knyttet til høy forekomstverdi ut fra dagens situasjon i regionen.

Tellepunkt	Sone 1 Sallat- skjæra	Sone 2 Kjuka- Vassøya	Sone 3 Skarv- holman	Sone 4 Geit- skjæra	Sone 5 Geit- skjæra N	Sone 6 Nord- flesa	Sone 7 Stua- skjæret	
Telleforhold	Optimale	Gode	Gode	Gode	Gode	Dårlig	Dårlig	
Art/tid	0840-0905	0935-1000	1010-1030	1100-1130	1130-1140	1200-1230	1315-1325	SUM
Ærfugl	9	67	16	106	16	17	4	235
Sjørørre	15	2		3				20
Svartand				2				2
Havelle	77	13	26	233	20	20	79	468
Siland	32	37	47	4	1			121
Sum ender	133	119	89	348	37	37	83	846
Tjeld	10	9	7					26
Storspove	5	3						8
Steinvender	2		8	6			2	18
Fjæreplytt	12				31			43
Sum vadere	29	12	15	6	31	0	2	95
Krykkje						2		2
Gråmåke	26	4	4	1	30	108		173
Svartbak	22	4	2	5	11	18	13	75
Sum måker	48	8	6	6	41	128	13	250
Lunde	1							1
Teist	41	15	20	12	7	1	2	98
Alkekonge	1							1
Lomvi					1			1
Sum alkefugl	43	15	20	12	8	1	2	101
Islom	10	9	15	25	7			66
Gulnebbblom	2							2
Storlom			1					1
Smålom	6	3		1				10
Sum lommer	18	12	16	26	7	0	0	79
Havsule			7	2		2		11
Storskarv	13	21	44	6	4	2	9	99
Toppskarv	51	13	20	5	1			90
Sum skarv	64	34	64	11	5	2	9	189
Gråhegre	2	1	1				1	5
SUM VANNFUGL	337	201	218	411	129	170	110	1576
Havørn	13	2	4	4	1		1	25
Kråke	3	5	1				1	10

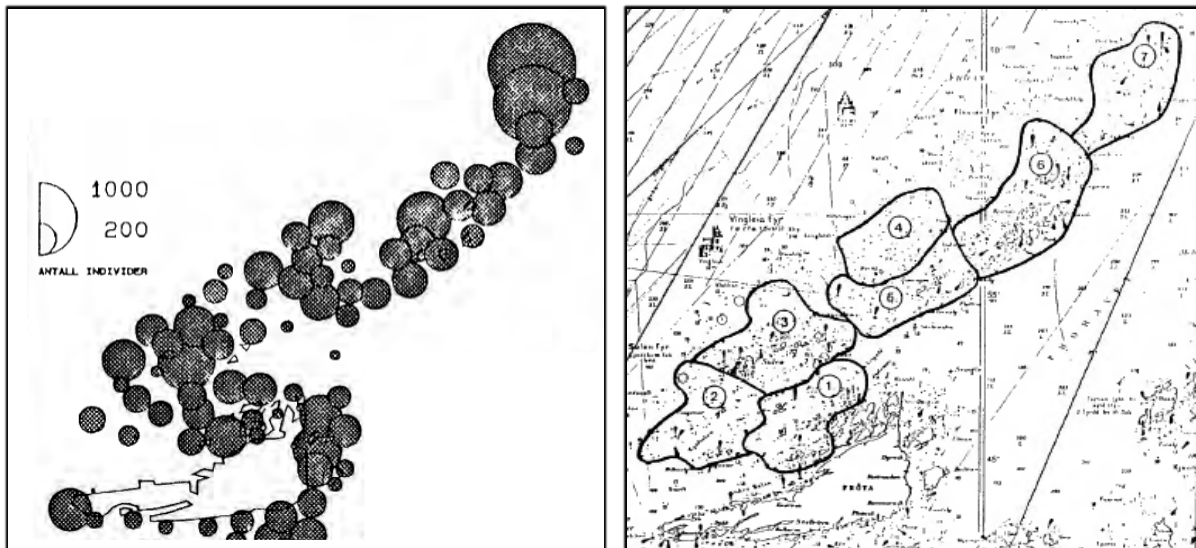
3.1.1 Artsvis gjennomgang

Artene listes i anbefalt taksonomisk rekkefølge Avilist (v2025).

Ærfugl

Til sammen 235 ærfugl ble registret og det var tilhold av arten i alle tellesonene (jf. tab. 2), men klart størst antall i de vestligste og ytre områdene. Ærfugl ligger ofte ute i "fall-området", og er derfor vanskelig å se/telle. Det var lang avstand fra telleståsted og ut til de områdene med mest sjøfugl, samt at det var betydelig dønning og urolig sjø på telletidspunktet. Antall ærfugl i hele undersøkelsesområdet (område innenfor grensene til forslått marint vern) er opplagt høyere.

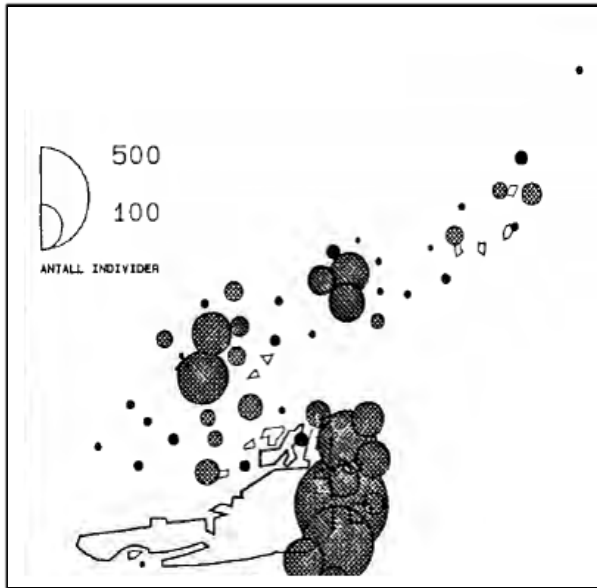
Under tellinger som ble utført i 1985 og 1986 ble det registrert 15 000 overvintrende ærfugl i Frøya kommune, fig. 7 (Follestad mfl. 1986). Av disse ble 7409 individer kjønnsbestemt, hvorav 1430 individer oppholdt seg i sone 3 (fig. 8) som utgjør mye av det samme sjøområdet som er foreslått som marint verneområde. Andel voksne hanner i sone 3 var 60,7 %

Figur 7 og 8. Forekomst av overvintrende ærfugl i Frøya kommune i 1985-1986 (fig. 7 venstre figur), og tellesoner for overvintrende sjøfugl i den nordre skjærgården i Frøya kommune (fig. 8 til høyre) i 1985 (Follestad mfl. 1986).

Sjørørre

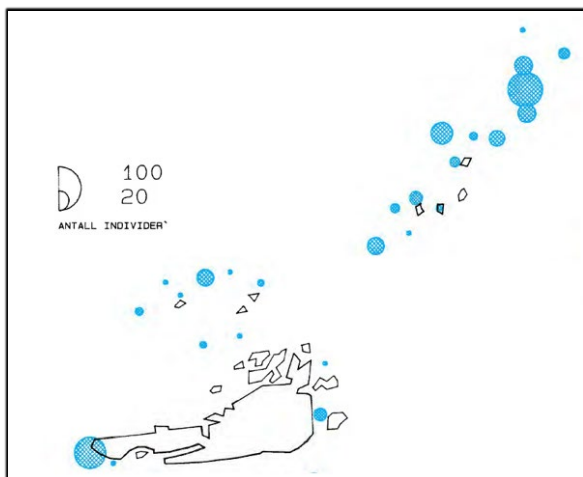
Til sammen 20 sjørørre ble registret. Det ble registrert sjørørre i tre av sonene i telleområdet (jf. tab. 2). Flest ble funnet i område omkring Sallatskjæra, hvor 15 individer oppholdt seg under tellingen. Det samlede antall sjørørre var lavt, men knyttet mest sannsynlig til at mesteparten av området som ble undersøkt ligger værutsatt til, mens sjørørre oftest er å finne i noe mer skjerma områder med skjellsandbunn. Under en totaltelling av vannfugl i Froan i mars 2005 og 2006, ble arten kun registrert i de mer skjerma områdene lengst sørvest i verneområdet (Gjæsingen-Grognaområdet), hvor til sammen 117 individer ble registrert. Det er også et lavt antall til å være artens forekomst i et så stort skjærgårdsområde som Froan. I 1985 ble det utført telling av vannfugl i Frøya kommune (Follestad mfl. 1986). Den gang ble det registrert 1974 individer, hvorav omkring 200 individer befant seg i/nærhet til utredningsområdet omkring Sula. Hovedtyngden av overvintrende sjørørre befant seg i de grunne sjøområdene vest for fast-Frøya (fig. 9).

Figur 9. Overvintrende sjørørre i Frøya kommune vårvinter 1985 og 1986 (Follestad mfl. 1986).

Svartand

To individer ble registrert under tellingen. Disse lå i området ved Geitskjæra (sone 4, fig. 1). Arten var heller ikke forventet forekommende i større antall siden mesteparten av området ligger værutsatt til mot storhavet. Til sammenligning ble det funnet kun to næringsøkende og fem trekkende svartender under en totaltelling av vannfugl i Froan (et vesentlig større skjærgårdsområde) som ble utført i mars 2005 og 2006. I 1985 og 1986 ble det utført telling av vannfugl i Frøya kommune (Follestad mfl. 1986). Den gang ble det registrert 264 individer, hvorav omkring 20 individer befant seg i/nærhet til utredningsområdet omkring Sula. Hovedtyngden av overvintrende svartand befant seg i verneområdene i Froan (fig. 10).

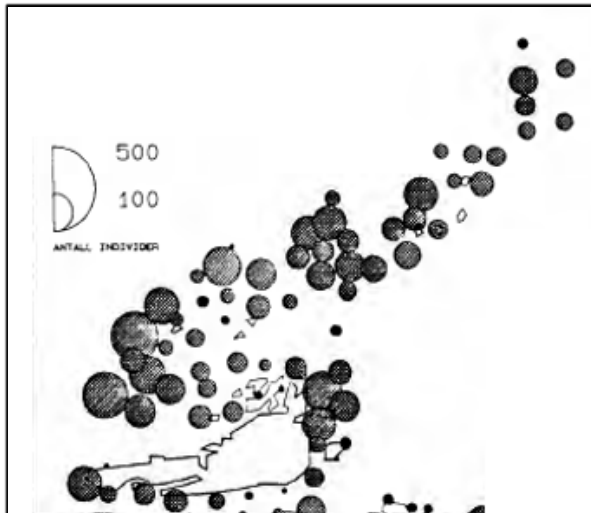

Figur 10. Overvintrende svartand i Frøya kommune vårvinter 1985 og 1986 (Follestad mfl. 1986).

Havelle

Til sammen 468 haveller ble registrert, og er dermed den mest tallrike andefugl i undersøkelsesområdet i februar 2025. Det ble registrert havelle i alle sonene (jf. tab. 2), men klart størst antall i sone 4 som utgjør områdene nord og vest for Geitskjæra. De fleste lå langt ute i "fall-området", og er derfor vanskelig å se. Antall havelle må ansees som et absolutt minimumstall, da denne arten er lett å overse når det blir lange avstander og urolig sjø. Et så høyt antall overvintrende haveller er uventet. Dette siden denne vinterforekomsten av denne arten har gått sterkt tilbake generelt i Trøndelag og ellers i landet.

Under en telling av sjøfugl i Sør-Trøndelag vårvinter 1985 og 1986, ble det registrert til sammen 2577 individer av havelle i Frøya kommune, hvor tyngdepunktet av forekomsten lå sørvest av verneområdene i Froan (jf. fig. 11). Dette er sammenfallende med fordeling av havelle under kartleggingen av overvintrende vannfugl i Froan i 2005 og 2006, og med tellingen i undersøkelsesområdet i 2025. Områdene ved og vest av Sula er et spesielt viktig overvintringsområde for havelle.

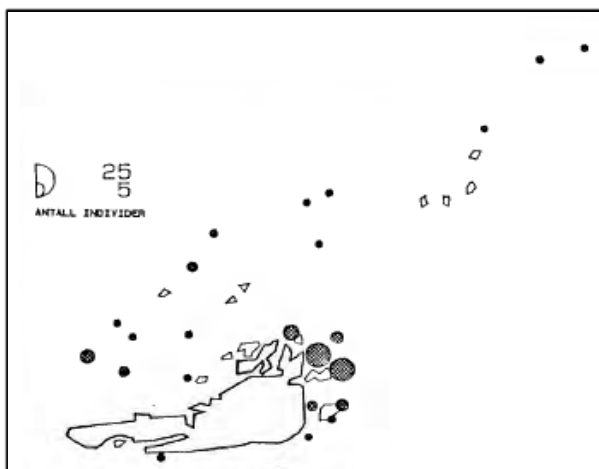
Figur 11. Overvintrende havelle i Frøya kommune vårvinter 1985 og 1986 (Follestad mfl. 1986).

Siland

Til sammen 121 siland ble registrert. Disse oppholdt seg i de mer skjerma områdene lengst sør i undersøkelsesområdet, og er etter havelle og ærfugl den tredje mest tallrike overvintrende andefugl i området.

Dykkere

Det ble ikke registrert noen dykkere i undersøkelsesområdet. Til sammenligning ble både gråstrupedykker og horndykker registrert i området under tellingene i 1985 og 1986 (Follestad mfl. 1986). I figur 12 gjengis forekomst av gråstrupedykker fra 1985 og 1986. Denne arten har gått sterkt tilbake, hvor denne nedgangen trolig kan knyttes til at det ikke ble registrert gråstrupedykker under tellingen i 2025.

Figur 12. Forekomst av gråstrupedykker under kartleggingen vårvinter 1985 og 1986 (Follestad mfl. 1986).

Tjeld

Til sammen 26 tjeld ble registret. Disse opphold seg i de mer skjerma indre deler av undersøkelsesområdet (sone 1-3, jf. tab. 2 og fig. 1). Dette er blant få områder på Trøndelagskysten hvor denne arten overvintrer. Det vitner om gode betingelser for overvintring av vadefugl, siden vadere ofte er tradisjonsbundne til sine overvintringsområder. Til sammenligning ble det registrert 58 individer i Froan vårvinter 2005 og 2006 (tab. 6).

Storspove

Til sammen åtte storspove ble registret i de mer skjerma indre områdene (sone 1 og 2). Denne arten overvintrer fåtallig på ytterkysten av Trøndelag og er sammenfallende med forventet forekomst. Til sammenligning ble det registrert 19 individer vårvinter 1985 og 1986 (Follestad mfl. 1986) og 72 individer i Froan vårvinter 2005 og 2006 (tab. 6). Det kan tyde på at denne arten har en noe høyere vinterforekomst i dag til sammenligning med verdier fra 1980-tallet. Det er nærliggende å anta at det skyldes tilpasning til et mildere vinterklima.

Steinvender

Denne arten opptrer vanligvis i små grupper på ytterkysten av Trøndelag. I undersøkelsesområdet ble til sammen 18 individer registret. Antallet er sammenfallende med forventet forekomst for en art i nedgang. Til sammenligning ble det registrert 241 individer i Frøya kommune vårvinter 1985 og 1986 (Follestad mfl. 1986) og 119 individer i Froan vårvinter 2005 og 2006 (artsobservasjoner.no).

Fjæreplytt

Fjæreplytt er den videst utbredte og mest tallrike overvintrende vadefugl på kysten av Norge. Til sammen 43 individer ble registret. De opptrer vanligvis i små grupper, men kan også forekomme i større flokker. De er lett å overse, enten de beiter spredt langs vannlinja på holmer og skjær, eller at de sitter samlet og sover/hviler i høyvannsperiodene. Det gjør at antall fjæreplytt må sees på som et absolutt minimumsantall for forekomsten i det undersøkte området. Til sammenligning ble det registrert 700 individer i Frøya kommune vårvinter 1985 og 1986 (Follestad mfl. 1986) og 572 individer i Froan vårvinter 2005 og 2006 (artsobservasjoner.no).

Krykkje

To individer ble registrert i de ytre deler av undersøkelsesområdet. Denne arten lever i hovedsak langt til havs i vinterhalvåret, men kan opptre i stort antall kystnært under og i etterkant av sterk pålandsvind. Tellingene ble utført på en dag med lite vind i forkant og under selve tellingene, og det var ikke forventet særlig forekomst av denne arten av den grunn. Til sammenligning ble det registrert 269 individer i Frøya kommune vårvinter 1985 og 1986 (Follestad mfl. 1986) og 283 individer i Froan vårvinter 2005 og 2006 (artsobservasjoner.no).

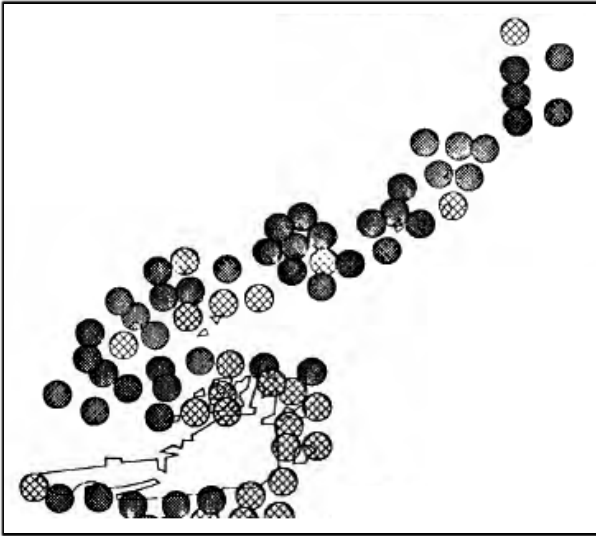
Gråmåke

Til sammen 173 gråmåke ble registret. Arten ble funnet fåtallig spredt i hele området, og majoriteten var en ansamling på omkring 110 individer som fulgte en fiskebåt øst av Nordflesa (sone 6, fig.1). Gråmåke er den klart mest tallrike måkearten til stede vinters tid. Til sammenligning ble det registrert 3566 individer i Frøya kommune vårvinter 1985 og 1986 (Follestad mfl. 1986) og 2503 individer i Froan vårvinter 2005 og 2006 (artsobservasjoner.no). En kraftig nedgang.

Svartbak

Arten opptrådte fåtallig, men spredt i hele undersøkelsesområdet. Til sammen 75 svartbak ble registrert. De fleste var voksne individer, og flere av individene kan være de som har hekketerritorium i dette området. Flere av dem hadde territoriell lydtring. Til sammenligning ble det registrert 3427 individer i Frøya kommune vårvinter 1985 og 1986 (Follestad mfl. 1986) og 3450 individer i Froan vårvinter 2005 og 2006 (artsobservasjoner.no). I hovedtrekk er det størst forekomst

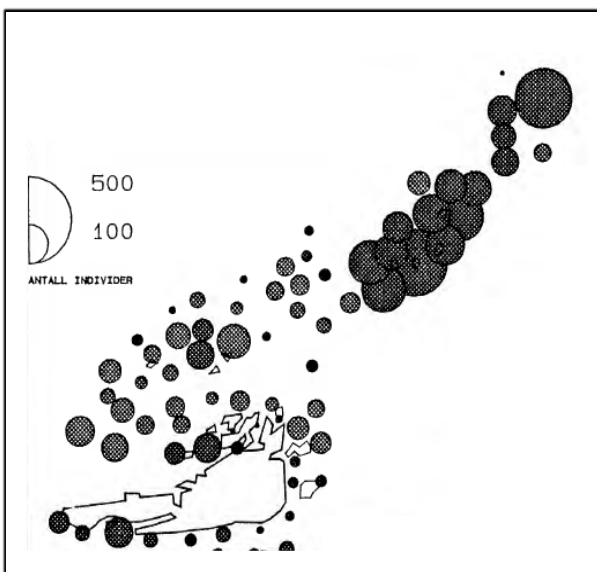
av svartbak i de mest værutsatte ytre områdene i skjærgården (jf. fig. 13), men nedganen sammenlignet med tidligere tellinger er betydelig.

Figur 13. Fordeling mellom svartbak og gråmåke i Frøya kommune vårvinter 1985 og 1986 (Follestad mfl. 1986). Helsvarte plott utgjør områder med >40% -andel svartbak.

Teist

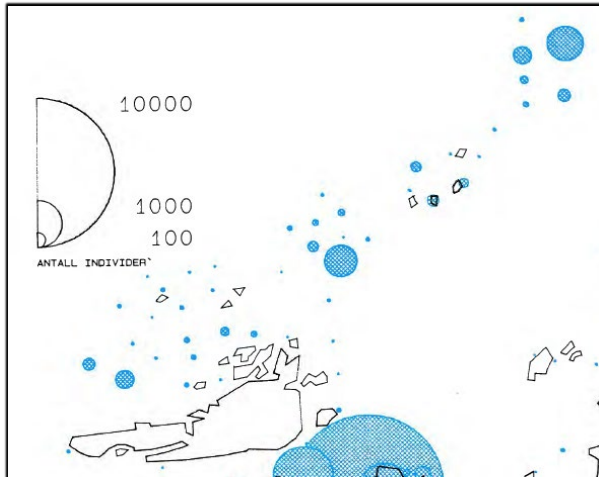
Denne arten hadde tilhold spredt i hele undersøkelsesområdet. Til sammen 98 individer ble registrert, hvor de fleste ble sett i de innerste sonene. Dette beror trolig på at observasjonsforholdene var bedre der, slik at de fleste ble sett. Teist har også tilhold i de ytre sonene, men denne arten er lett å overse når sjøen er urolig og spesielt når den er i vinterdrakt. Området er opplagt ett viktig næringsøksområde for arten. Til sammenligning ble det vårvinter 1985 og 1986 registret 2620 teist i Frøya kommune (fig. 14). Det er verdt å merke seg at tellingen ikke var dekkende for hele Froan. Tross minimumstall for denne arten i Frøya under denne tellingen, ble det registrert flere teist i Frøya kommune enn i resten av Sør-Trøndelag fylke på samme tid. Under totaltelling av vannfugl i Froan vårvinter 2005 og 2006 ble det registret 2896 individer (artsobservasjoner.no). Frøya kommune er opplagt det viktigste leveområde for teist i fylket. Teist i vinterdrakt er vanskelig å se på avstand og blir ofte oversett når det er dårlig lys, urolig eller grov sjø og spesielt når observasjonsavstand blir lang. Dette medfører ofte at tellinger av denne arten må sees på som absolutte minimumsverdier.

Figur 14. Overvintrende teist i Frøya kommune vårvinter 1985 og 1986 (Follestad mfl. 1986). Et tydelig skille med betydelig større forekomst i verneområdene i Froan som er fri for mink.

Lunde, alkekonge og lomvi

Disse alkefuglene har vanligvis tilhold lagt til havs i vinterhalvåret. Under tellingen ble noen få individer observert: en ung lunde og en alkekonge ved Sallatskjæra og voksen lomvi i sommerdrakt nord av Geitskjæra. Disse artene har ofte en tendens å opptre i større antall mer landnært i etterkant av langvarig sterke vinder til havs. Ingen alke ble registrert under tellingen. Til sammenligning kan innbyrdes fordeling/forekomst av de ulike alkefuglene betraktes i gjengivelsen i tabell 6, side 33.

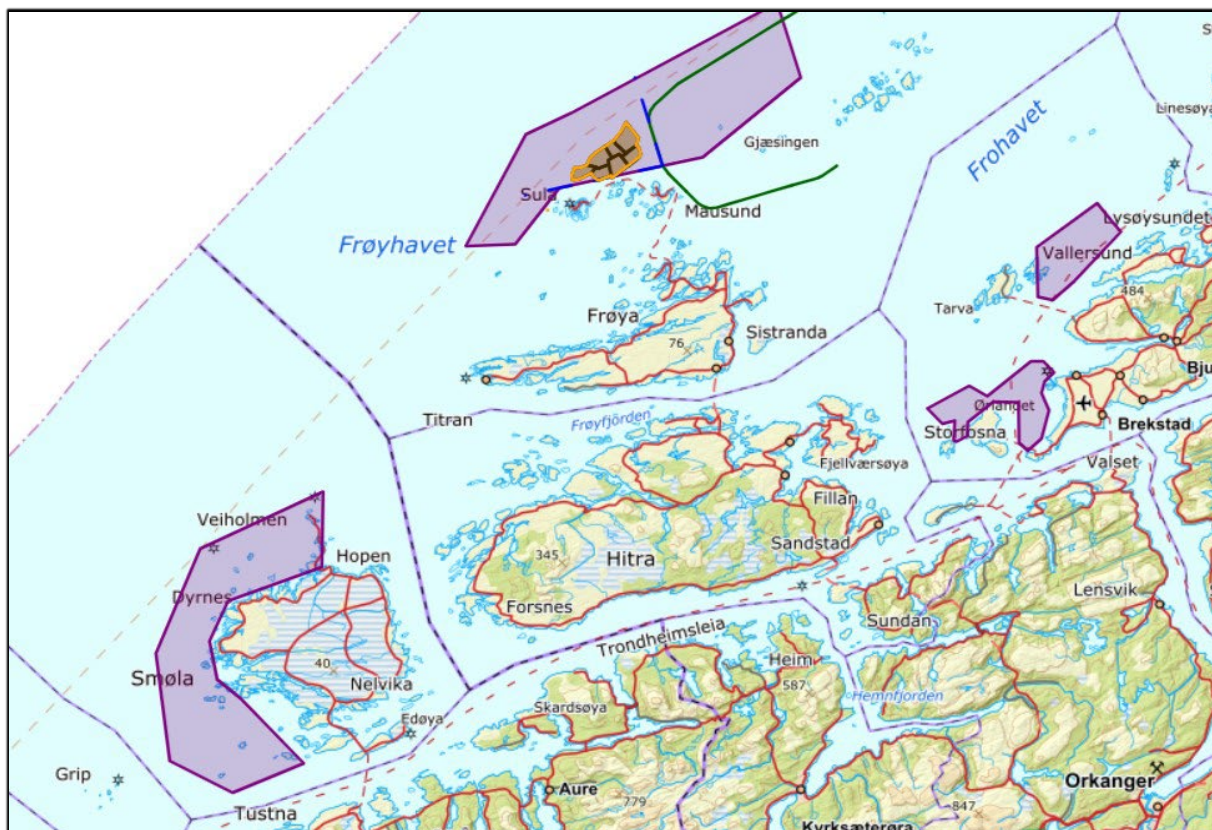
Figur 15. Overvintrende alkekonge i Frøya kommune vårvinter 1985 og 1986 (Follestad mfl. 1986).

Gulneblom

To individer ble registrert ved Sallatskjæra. Denne arten hekker i Sibir og overvintrer spredt på kysten av Norge, og da mest tallrik lengre nord. I Trøndelag rangeres den som årlig fåtallig forekommende i vinterhalvåret, hvor noen få individer overvintrer på enkelte gruntvannsområder i fylket. Arten synes å være trofast til sitt overvintringsområde, siden det er faste områder hvor arten opptre hver vinter. Til sammenligning ble det registrert 34 individer i Frøya kommune vårvinter 1985 og 1986 (Follestad mfl. 1986) og 18 individer i Froan vårvinter 2005 og 2006 (artsobservasjoner.no).

Islom

Denne arten hekker i hovedsak nord på det Amerikanske kontinent, og en andel av disse krysser Atlanterhavet for å overvintrer på gunstige steder langs Norskekysten med tyngdepunkt fra Sør-Helgeland til Smøla. Til sammen 66 individer ble observert i undersøkelsesområdet. Det setter området i en særstilling, og plasseres på linje med de øvrige kjente spesielt viktige overvintringsområder for arten i Midt Norge (jf. fig. 16). Store arealer med grunt vann ligger utenfor de områdene som ble dekt under tellingen. Derfor er det antatt at det oppholder seg flere islom innenfor grensene til det foreslåtte marine verneområdet. I det tilstøtende gruntvannsområdet nord for Grogna (i verneområdet Froan), ble omkring 130 islom registrert i mars 2006. Ut fra dette tyder mye på at dette sammenhengende gruntvannsområdet fra Kya til Grogna, er det viktigste sammenhengende overvintringsområdet for islom i Norge, hvor trolig mer enn 200 individer opptre i vinterhalvåret. Denne arten har blitt mer tallrik overvintrende i Trøndelag de senere år. Til sammenligning ble det registrert 27 individer i Frøya kommune vårvinter 1985 og 1986 (Follestad mfl. 1986) og 113 individer i Froan vårvinter 2005 og 2006 (artsobservasjoner.no).

Figur 16. De viktigste overvintringsområdene for islom i Midt Norge. I tillegg er det også viktige overvintringsområder for denne arten i de grunne sjøområdene på ytre Vikna, Leka og sjøområdet ved Vega.

Storlom

Denne arten er svært fåtallig overvintrende i Trøndelag. Ett individ ble funnet Skarvholman under tellingen. Det ligger innenfor forventet forekomst. Til sammenligning ble det registrert ett individ i Frøya kommune vårvinter 1985 og 1986 (Follestad mfl. 1986) og fem individer i Froan vårvinter 2005 og 2006 (artsobservasjoner.no).

Smålom

Til sammen ble ti individer registrert i undersøkelsesområdet, som ligger noe lavere i antall enn forventet. Dette ut fra sammenligninger med kjente forekomster på tilsvarende grunne sjøområder på Trøndelagskysten. Eksempelvis hadde 56 smålom tilhold i tilstøtende skjærgård i sonen rundt Pålskjæret nord for Gjæsingen i verneområdene i Froan den 16. mars 2006. Til sammenligning ble det registrert 58 individer i Frøya kommune vårvinter 1985 og 1986 (Follestad mfl. 1986) og 219 individer i Froan vårvinter 2005 og 2006 (artsobservasjoner.no).

Havsule

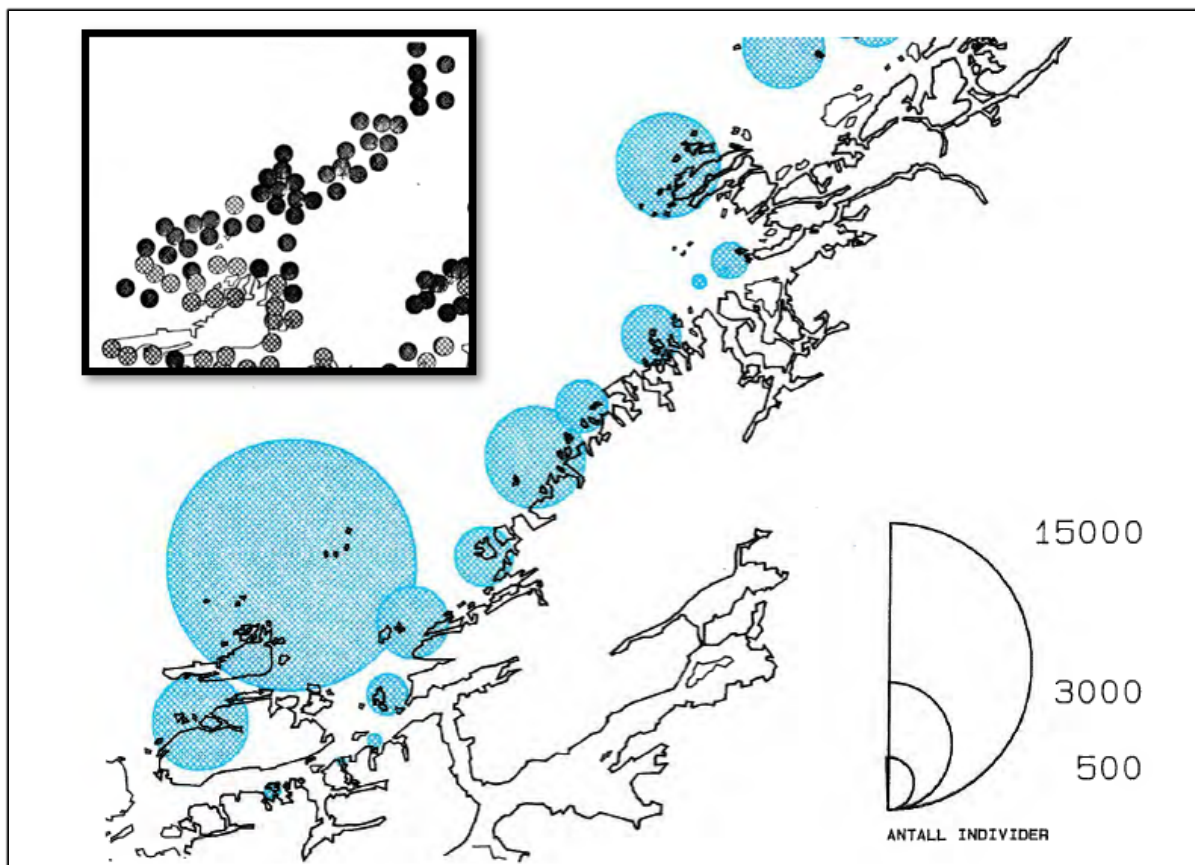
Denne arten søker næring rundt de ytterste grunnene på Trøndelagskysten hele året. I dette området kan de opptre i hundretalls under gitte værforhold. Under tellingen ble det registrert til sammen elleve individer. Alle i flukt over de ytterste falla, hvor de søker næring (stupdykker etter fisk).

Storskarv

Denne arten ble registrert i alle tellesonene, med til sammen 99 individer. De fleste hvilende på skjær, men også mange sett under næringsøk. Området er opplagt et viktig næringsøksområde for storskarv. Til sammenligning ble det registrert 1291 individer i Frøya kommune vårvinter 1985 og 1986 (Follestad mfl. 1986) og 3417 individer i Froan vårvinter 2005 og 2006 (artsobservasjoner.no).

Toppskarv

I dette området kan denne arten opptre minst like tallrik som storskarv, hvor 90 individer ble registrert i undersøkelsesområdet. Til sammenligning ble det registrert 7176 individer i Frøya kommune vårvinter 1985 og 1986 (fig. 17, Follestad 1986) og 5204 individer i Froan vårvinter 2005 og 2006 (artsobservasjoner.no).

Figur 17. Overvintrende skarv i Trøndelag i 1985 og 1986 (Follestad mfl. 1986). Innfelt kart gjengir forekomst og fordeling mellom topp- og storskarv i Frøya kommune. Svart plott gjengir der det er mer enn 70% toppskarv.

Gråhegre

Til sammen fem individer ble registrert i undersøkelsesområdet. Denne arten opptrer mer tallrik i de mer skjerna sjøområdene i Frøya og ellers på Trøndelagskysten. Til sammenligning ble det registrert 539 individer i Frøya kommune vårvinter 1985 og 1986 (Follestad mfl. 1986) og 350 individer i Froan vårvinter 2005 og 2006 (artsobservasjoner.no).

Havørn

Havørn er blant karakterartene for området, hvor til sammen 25 individer ble registrert spredt i hele undersøkelsesområdet. Eksakt antall er vanskelig å fastslå, da de flytter på seg gjennom dagen.

Kråke

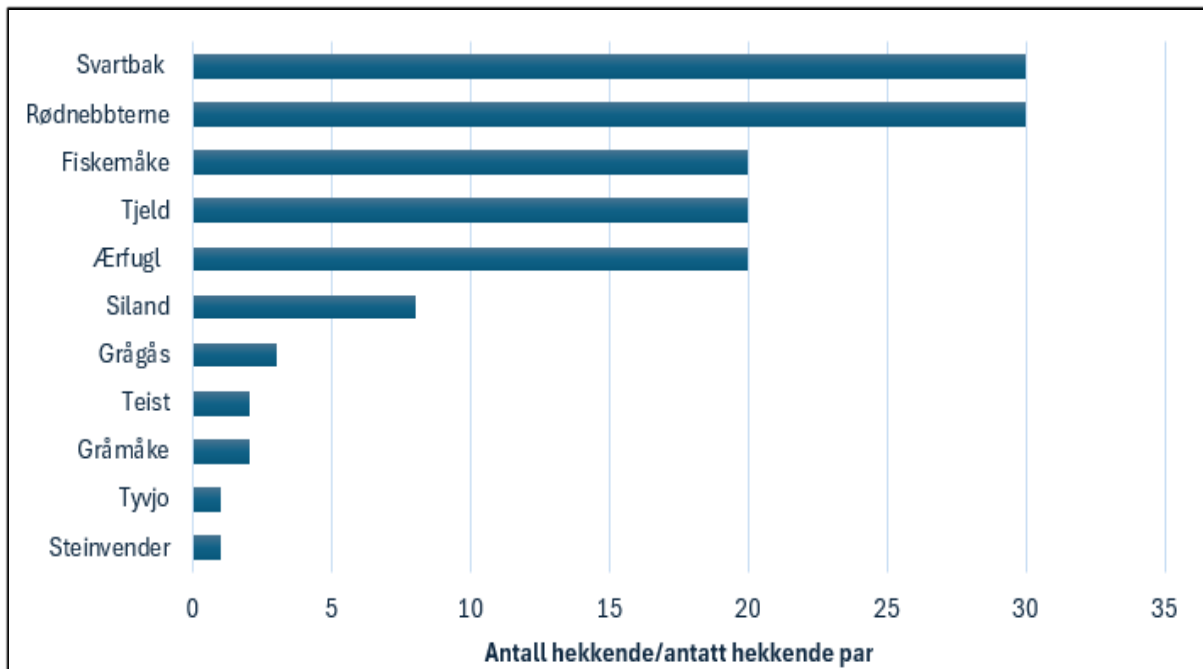
Den eneste arten fra spurvfuglfamilien som ble påtruffet i undersøkelsesområdet den 12. februar var kråke. Til sammen ti individer, hvor de fleste befant seg i nærhet av oppdrettsanlegg.

3.2 Hekkende vannfugl

Området har en marginal funksjon som hekkeområde for vannfugl. Registreringene ble utført ved å kjøre båt svært sakte rundt hver enkelt øy/holme, og ved bruk av kikkert gjøre opptelling av alle fugler synlige fra sjøen. Telleforholdene var gode med godt lys og flat sjø. Denne metoden er valgt for å ikke påføre unødig skremming/forstyrrelse av fugl i den sårbare fasen som hekkeforløpet utgjør.

De indre øyer/holmer er mindre attraktive som hekkeplass (tross mange av dem er godt vegetert), da det finnes mink i dette området. På de ytterste holmene er det trolig ingen eller kun sporadisk tilhold av mink. Her er antall hekkende vannfugl tydelig høyere. De samme holmene (de ytterste holmene) er også utsatt for oversvømmelse under ekstremt vær, og er derfor dårlig vegetert. Tross dette, var det flest hekkende sjøfugl her (jf. fig. 19). Området Hummerflesa-Stuaskjæret hadde flest hekkende sjøfugl, med omkring 200 individer som kan knyttes til hekking. Ut fra endringer fra tidlig til sent i hekkeforløpet, kan det tyde på eggpredasjon hos måkeartene på noen av holmene. Da er det mest nærliggende å tro at det har foregått sinking av egg.

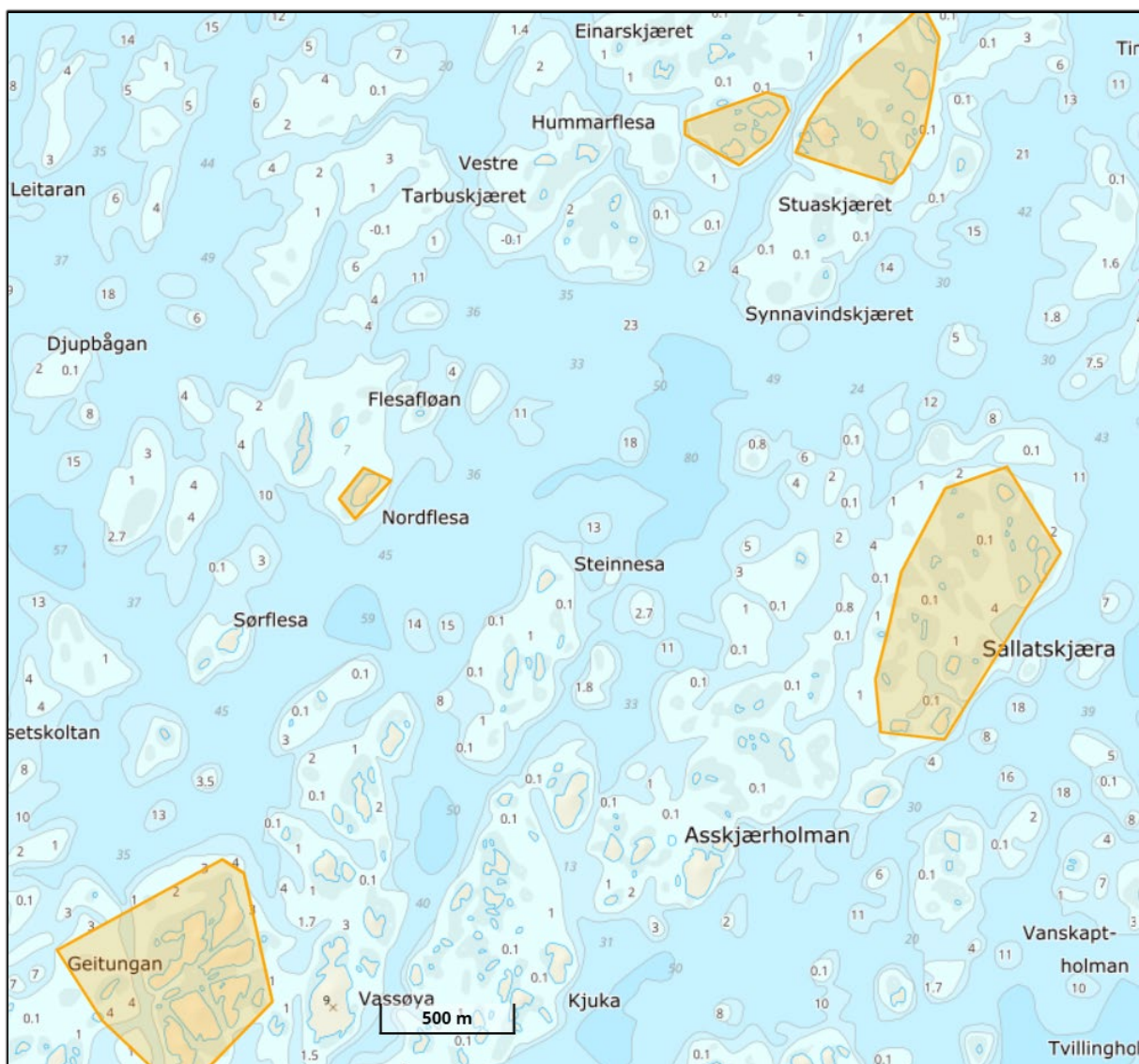
De mest tallrike hekkefuglene i utredningsområdet var: rødnebbterne med 110 ind./30 hekkende par, svartbak med 92 ind./30 hekkende/antatt hekkende par, ærfugl, tjeld og fiskemåke hver med omkring 20 hekkende/antatt hekkende par (fig. 18). Øvrige vannfugler som regnes som hekkefugl innenfor grensene til det foreslåtte verneområdet er: grågås, siland, tyvjo, gråmåke, teist og trolig steinvender. Tjeld var den mest utbredte med omkring 50 individer, hvor trolig omkring 20 par som trolig gjør hekkforsøk i området. Ut over de hekkende artene, ble følgende vannfugler i tillegg registrert: havelle, storspove, sildemåke, islom, storskarv, toppskarv og gråhegre. De fleste i beskjedent antall, med unntak av skarvene. Øvrige arter fugl som ikke knyttes til vannfuglene var havørn, skjærpiplerke og kråke. Antall skjærpiplerker er høyst sannsynlig vesentlig høyere, da valgt tellemetode i mindre grad fanger opp denne arten. For detaljer se tabell 4., 5 og 6. side 31, 32 og 33 og artsomtalen i dette kapitlet.

Figur 18. Kvantitativ fordeling av antall hekkede par med vannfugl innenfor grensene til det foreslåtte marine verneområdet på Sularevet. Verdiene er basert på ei telling 7. mai og 12. juni 2025.

Tabell 3. Sammendrag over fugl registrert fra de to utførte tellingene i hekketid i 2025. Detaljer er gjengitt i tabell 4 og 5 på side 31 og 32.

Art	7. mai 2025		12. juni 2025		SUM 2025
	Antall individ	Antatt antall hekkende par	Antall individ	Antatt antall hekkende par	Antatt antall hekkende par
Grågås	7	3	6	3	3
Ærfugl	30	15	48	20	20
Havelle	1	0	0	0	0
Siland	13	8	20	8	8
Sum ender	44	23	68	28	28
Tjeld	50	20	45	20	20
Storspove	0	0	2	0	0
Steinvender	1	1	0	0	1
Sum vadere	51	21	47	20	21
Rødnebbterne	0	0	122	30	30
Fiskemåke	30	10	44	20	20
Gråmåke	21	2	31	2	2
Svartbak	75	30	92	21	30
Sildemåke	0	0	1	0	0
Tyvjo	0	0	2	1	1
Sum måkefugl	126	42	292	74	83
Teist	7	2	6	2	2
Islom	12	0	0	0	0
Storskarv	23	0	24	0	0
Toppskarv	2	0	30	0	0
Sum skarv	25	0	54	0	0
Gråhegre	2	0	1	0	0
SUM VANNFUGL	274	91	474	127	137
Havørn	18	2	6	2	2
Skjærpiplerke	3	3+	2	2+	5+
Kråke	6	3	1	1	3
SUM FUGL	301	99	483	132	147

Figur 19. Lokalitetene med flest hekkende vannfugl i undersøkelsesområdet sommer 2025 er gjengitt med gule polygoner.

3.2.1 Artsvis gjennomgang av vannfugl i hekketid

Registreringene ble utført under gode observasjonsforhold den 7. mai og 12. juni. All synlig fugl sett fra sjøen (båt) er registrert. Det ble kjørt sakte nært land, rundt hver øy/holme. Til sammen 18 arter vannfugl ble funnet, hvorav 11 arter bekreftet eller antatt hekkende med til sammen 137 par. I det følgende gis en gjengivelse av detaljer knyttet til hver av de registrerte artene.

Grågås

Påfallende lite grågås ble registrert i undersøkelsesområdet. Dette kan skyldes at det er begrenset beiteforhold på holmene i området, men forekomst av mink og stor tetthet av havørn kan også ha en innvirkning. Under den første tellingen den 7. mai ble det registrert syv individer: ved Vassøya (4 ind.), Geitskjæra (1 ind.) og Stuasjæret (2 ind.). Den 12. juni ble seks individer observert: ved Sørfllesa (2 ind.) og Hummerflesa (4 ind.). Det ble ikke gjort noen konkrete hekkefunn, og det skyldes i all hovedsak tellemetoden som ikke innebar undersøkelser med ilandstigning på øyene.

Ærfugl

Arten er i dag en fåtallig hekkefugl i undersøkelsesområdet, og da i hovedsak knyttet til de ytterste holmene. Under tellingen 7. mai, som er et tidspunkt hvor både hann og hunn er synlig på sjøen i nærheten av hekkeplass, ble 15 voksne hanner, 13 hunner og to unge hanner registrert. Ut fra dette tyder mye på at omkring 15 par var til stede på hekkeplass denne dagen. Neste telling ble utført den 12. juni som vanligvis er et tidspunkt hvor samtlige som hekker har lagt egg og de første ungekullene kan være på sjøen. Denne dagen ble 31 voksne hanner og 14 hunner registrert. Ut fra dette er det nærliggende å tro at opp mot 30 par har gått til hekking, men hvor omkring halvparten har avbrutt/mislykket hekking siden det var 14 hunnfugl til stede på sjøen. Tidligere hekket denne arten i betydelig antall i dette området. Eksempelvis var Sula og Humlingsværet gjengitt som aktivt drevne egg/dunvær med gode hekkebestander fra tiden før 1898, samt at det i egg/dunværet på Kvalværet var 600 ærfuglreir i 1920 (Suul 1987 og Suul 2012). En generell tilbakegang på 80 % er kjent for denne arten i løpet av de siste 50 årene i Trøndelag. Det ble ikke utført noen telling av ærfugl i mytetiden for denne i 2025. Se øvrig kapittel 3.3, side 26 som omhandler mytende fugl.

Havelle

Ett enslig individ ble sett ved Geitskjæra den 7. mai 2025. Det er uvanlig at denne arten har tilhold på land på Trøndelagskysten. Det kan vitne om at individet ikke var helt friskt. Funnet kan regnes som en "etternøler" fra vinterforekomsten.

Siland

Arten opptrer i beskjedent antall i hekketiden, og det antas at maksimum ti par gjør hekkforsøk i området. De hekker ofte i måkekolonier eller på steder med kratt/busker, hvor de finner skjul for havørn og ravn. Under tellingen 7. mai, som er et tidspunkt hvor ofte både hann og hunn er synlig på sjøen, ble fem hanner og åtte hunner registrert. Den 12. juni ble til sammen 20 individer registrert.

Tjeld

Denne arten er en av de mest fremtredende av karakterartene i området, og opptrer nesten på samtlige øyer/holmer. Det ble det til sammen registrert 50 individer under tellingen 7. mai, og det antas at minst 20 par er territorielle med hekkforsøk. Under tellingen 12. juni ble flere individer observert med hekkeadferd som tydet på at de hadde unge(r) i nærheten.

Storspove

Arten er ikke hekkefugl i det undersøkte området. Øyene er for små/lite vegetert til at de skal kunne bli attraktive som hekkeplass for denne arten. To individer ble observert på Geitungan under tellingen den 12. juni, og representerte trolig to hunnfugler som har forlatt sitt hekkeområde.

Steinvender

Arten hekker generelt svært fåtallig på mindre holmer, fortrinnsvis i tilknytning til rødnebbternekolonier i minkfrie områder på Frøya. Ett individ ble observert på Nordflesa den 7. mai. Det var ingen tegn til engstelig adferd, men holmen er egnet som hekkeplass. Det ble forventet å registrere arten på Hummerflesa, siden rødnebbterne hadde etablert koloni der. Siden det ikke ble gått i land på denne lokaliteten, kan en heller ikke utelukke at den fantes der. Ut fra dette, kan en anta at ett par gjør hekkforsøk i undersøkelsesområdet.

Rødnebbterne

Til sammen ble omkring 120 voksne rødnebbterner observert i undersøkelsesområdet den 12. juli, hvorav 110 av dem samlet i/ved kolonien på Hummerflesa. De fleste på denne lokaliteten satt i to grupper på utsiden av kolonien. Resten omkring 30 individer hadde rede/ruget. I tillegg ble det observert rødnebbterne på næringssøk fem andre steder i undersøkelsesområdet.

Fiskemåke

Til sammen 30 voksne fiskemåker fordelt på 11 lokaliteter var til stede på mulige hekkeplasser under tellingen 7. mai. Tidspunktet for denne tellingen er knyttet til tidlig i eggleggingsfasen for denne arten, og det antas at de fleste som kan regnes som hekkefugler i området var ankommet på dette tidspunktet. Den 12. juni ble 31 voksne registrert med hekkeadferd, samt 12 individer spredt på ni ulike steder, og som mulig kan være knyttet til hekkeforekomsten i området. Ut fra dette, er det antatt at opp mot omkring 20 par gjorde hekkeforsøk i undersøkelsesområdet.

Figur 20. Fiskemåke hekker fåtallig i undersøkelsesområdet.

Gråmåke

Denne arten var blant de mest tallrike hekkefuglene i området tilbake i tid. Under tellingen den 7. mai ble kun seks voksne gråmåker registrert. Et uventet lavt antall. Disse var fordelt på tre lokaliteter, hvorav kun ett par med hekkeadferd som var etablert på Stuaskjæret. Den 12. juni ble ett par med hekkeadferd registrert på Geitungan og på en holme ved Likøya, samt ett engstelig individ som tydet på hekking på Hummarflesa. Trolig var det kun tre hekkende par i undersøkelsesområdet i 2025.

Svartbak

Svartbak var den mest tallrike av de hekkende måkeartene i undersøkelsesområdet, hvor 30 par ble registrert som hekkende/antatt hekkende under tellingen den 7. mai. Av disse var det 50 individer med tydelig hekkeadferd og 11 individer uten tydelig hekkeadferd. Ut fra dette ble det antatt at nær 30 par gjorde hekkeforsøk fordelt på syv lokaliteter. Under registreringen 12. juni var det tilsynelatende tomt for hekkende svartbak på Sallatskjæra (hvor det var ti individer med hekkeadferd den 10. mai). Dette kan tyde på predasjon/eggsanking på denne lokaliteten. Flest med tilsynelatende ungeproduksjon var å finne på Nordflesa og Hummarflesa den 12. juni.

Sildemåke

Ingen registreringer av denne arten som kan knyttes til hekking i området. Ett voksent individ ble registrert rastende på Stålskjæra den 12. juni. Denne kan være knyttet til koloniene i Grogna.

Tyvjo

Ett par (lys og mørk morf) ble registrert i nærhet av ternekolonien på Hummarflesa den 12. juni. Disse hadde en tilsynelatende territoriell adferd, og dermed mulig hekkende i området.

Teist

Noen ytterst få par kan være knyttet til hekking på de ytterste holmene i undersøkelsesområdet. Til sammen syv individer ble registrert under tellingen den 7. mai. Disse var ved Likøya (4 ind.),

Geitskjæra (2 ind.) og Hummarflesa (1 ind.). Under tellingen 12. juni, ble seks individer sett næringsøkende ved Stålskjæra.

Islom

Til sammen 12 voksne individer ble registrert under tellingen i undersøkelsesområdet den 7. mai. Dette er individer som trolig har overvintret i området, men som ennå ikke har dratt tilbake til sine hekkeområder.

Storskarv

Denne arten hekker ikke i undersøkelsesområdet, men har et vesentlig tilhold som næringsøkende og rastende gjennom hele året. Henholdsvis ble til sammen 23 og 24 individer registrert under tellingen 7. mai og 12. juni.

Toppskarv

Denne arten har tilhold i undersøkelsesområdet til alle årstider, men ble ikke funnet hekkende. To voksne individer ble registrert ved Nordflesa den 7. mai, og 30 individer (stor andel 1-åringer) rastet på Stålskjæra den 12. juni.

Gråhegre

Noen få individer ble registret næringsøkende i undersøkelsesområdet. Trolig er det hekkefugler tilhørende hekkelasser sør for området. Denne arten hekker vanligvis i kolonier i trær.

3.2.2 Øvrige arter fugl

Siden det ikke ble gjort undersøkelser på land, blir i stor grad mindre spurvefugl oversett.

Havørn

Til sammen 18 individer ble registrert i undersøkelsesområdet den 7. mai. Disse var fordelt på ni voksne og ni yngre individer. Trolig huser området to hekkende par uten at det ble gjort noen konkrete reirfunn. Den 12. juni ble tre voksne og tre ungfugler registrert i området.

Figur 21. Havørn raster på en ilandreven bøye i undersøkelsesområdet.

Skjærpiplerke

Skjærpiplerke er trolig den mest tallrike spurvefuglen i området, men siden takseringen ble foretatt fra båt, vil denne arten lett oversees. Noen få individer ble allikevell registrert.

Kråke

Kråke kan være en svært fåtallig hekkefugl i undersøkelsesområdet. Til sammen seks individer ble sett 7. mai og ett individ den 12. juni.

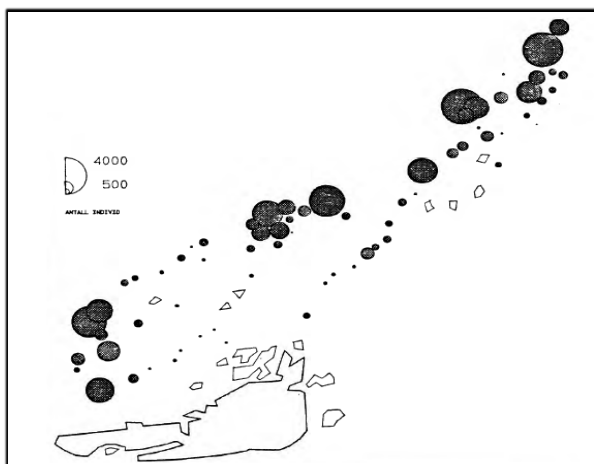
3.3 MYTENDE ANDEFUGL

Det foreligger ingen telling av mytende andefugl fra 2025. Telling av mytende andefugl har tradisjonelt vært utført fra fly. I dag er det er fullt mulig å benytte drone til denne type registrering. En bør vurdere å bruke drone for å kunne innhente verdier på mytende andefugl i området sesongen 2026.

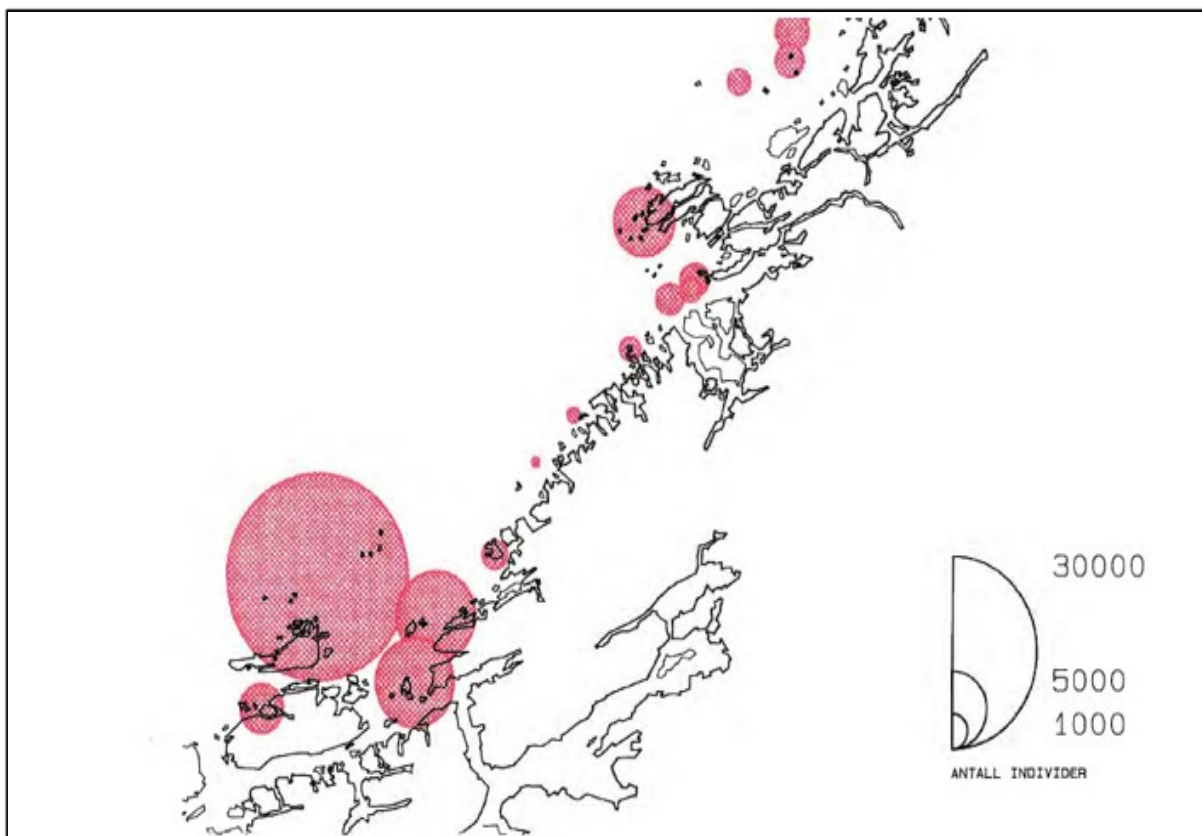
Frøya kommune var det området som tronet klart høyest under tellingene av mytende andefugl i Trøndelag og søndre del av Nordland i 1985 og 1986. Til sammen ble det registrert mer enn 45 000 mytende ender i Frøya kommune: 5200 grågås (fig.22), 36 000 ærfugl (fig. 23 og 24), 519 sjørørre og 3334 siland (Follestad mfl. 1986). Under denne kartleggingen ble det registrert 52 500 mytende ærfugl i Sør-Trøndelag i 1985, hvorav 36 000 individer i Frøya kommune. Disse var fordelt med 25 000 individer i Froan naturreservat og 10 000 individer i områdene omkring Sula og 1000 individer i øvrige deler av kommunen. Året etter (i 1986) ble det registrert 29 000 individer av ærfugl i Frøya. Dette året var de største ansamlingene knyttet til de nordre deler av Froan (Follestad mfl. 1986).

Figur 22. Mytende grågås i Trøndelag i 1985. Ytre skjærgård på Frøya var den gang det viktigste myteområdet for arten i Trøndelag (Follestad mfl. 1986).

Figur 23. Mytende ærfugl i Frøya kommune august 1985 (Follestad mfl. 1986).

Figur 24. Mytende ærfugl i Trøndelag 1985. Ytre skjærgård på Frøya var den gang det viktigste myteområdet for arten i Trøndelag (Follestad mfl. 1986).

I tillegg til mytende andefugl på sensommeren er det enkelte arter som opptrer i området i vinterhalvåret som også myter og dermed mister evnen til å fly. Dette gjelder spesielt lommer og dykkere.

3.4 SJØPATTEDYR

Det var påfallende lite sjøpattedyr å se i undersøkelsesområdet. Kun oter og nise ble observert under tellingen i februar, med henholdsvis to og tre individer. Overraskende å registrere at det ikke var en eneste sel å se i området på dette tidspunktet.

Under tellingen i mai og juni ble en steinkobbe ble sett ved Geitskjæra den 7. mai og to oter ved Sallatskjæra samme dag. Ingen sjøpattedyr ble observert under tellingen 12. juni.

Figur 25. Oter er har en livskraftig bestand i skjærgården i undersøkelsesområdet. Her et voksent individ på Sallatskjæra 7. mai 2025.

4. TRUSSEFAKTORER

Vannfugl utsettes for en rekke negative faktorer som samlet er årsaken til at denne artsgruppen er spesielt utsatt og har generelt negativ bestandsutvikling. Vannfugl er overrepresentert blant de mest trua artene på rødlista. I de siste årene har også fugleinflensa påvirket spesielt vannfuglbestander verden over og også på Trøndelagkysten. Dette temaet er en global utfordring og utredes ikke i denne rapporten.

4.1 Predasjon

Det er tilhold av mink ved de fleste holmer i utredningsområdet. Det medfører liten attraktivitet for ynglende fugl, og produksjon av vannfugl i områdene med mink er null eller svært lav.

På de ytterste holmene, er det trolig ingen eller kun sporadisk tilhold av mink. Her er antall hekkende vannfugl tydelig høyere. De samme holmene (de ytterste holmene) er også utsatt for oversvømmelse under ekstremt høyvann og/eller under storm. Flere av holmene som ligger lengst ut kan tilnærmet regnes som fri for mink. Dermed vil det være interessant å følge utviklingen i forekomsten av hekkende sjøfugl i årene framover.

Blant naturlige predatorer av egg og unger på bakkehekkende fugl, er det primært kråke, ravn, gråmåke og svartbak som opptrer. Ravn ble ikke registrert under tellingene, men det antas at også denne arten gjør næringssøk i området. I tillegg opptrer havørn som kan ta både voksne og unger av

en rekke vannfuglarter. Havørn, måke- og kråkefugl har alltid vært en del av faunaen i området, og har i mindre grad medvirket til den betydelige bestandsnedgangen som har funnet sted blant hekkende vannfugl. Forekomst av mink og generell matmangel, er mer nærliggende å anta er blant de viktigste negative faktorene for tilbakegangen. Oter har en god bestand generelt på Trøndelagskysten, og utgjør et tydelig forstyrrelseselement i hekketiden, samt utøver en viss predasjon på både voksne og unger av enkelte arter vannfugl. Til eksempel ble det slutt på hekkende smålom i små tjern på de lave øyene på Trøndelagskysten etter at oter reetablerte seg på 1970/1980 tallet.

4.2 Ferdsel og eggplukking

I dag er forekomsten og frekvensen av hurtiggående båter økende. Noe av denne trafikken påvirker tilstedeværelsen av vannfugl. Stor småbåttrafikk er spesielt følsomt for mytende fugl som trenger områder hvor de kan få være i fred den tiden de ikke er flyvedyktige. I dette området gjelder det primært grågås, ærfugl og siland. Hurtiggående og nærgående båttrafikk har også negativ effekt på hekkende storskarv. Det finnes ingen storskarvkolonier i utredningsområdet, området er et viktig næringsøksområde for storskarv som hekker i tilstøtende skjærgård.

I tidligere tider var det vanlig at lokalbefolkningen plukket egg fra blant annet måkeartene. I dag er denne gjeskjeften mer beskjedne. Det opplyses fra lokalbefolkningen i området at noen fortsatt plukker egg fra måker. Utenfor verneområdene er det foreløpig tillatt for grunneier å plukke ett egg fra hvert reir per år hos gråmåke og svartbak i tiden før 10. mai. Videre kan egg fra grågås plukkes av grunneier utenfor verneområdene i tiden før 15. april. Det er ikke tillatt å plukke egg fra ærfugl i utredningsområdet. Egg fra ærfugl kan kun plukkes før 1. juni der det tidligere har vært "egg-dunvær", og kun i de områdene som fortsatt driftes som "egg- og dunvær". Det vil si at plukking av egg fra denne arten, ikke er tillatt noen steder i utredet område.

Figur 26. Eksempel på hurtiggående båt tett ved land. Bilde er fra Froan.

4.3 Fiskeri og havbruk

Ulike typer fiskeri og havbruk er nærliggende å kunne påvirke noen av vannfuglforekomstene, uten at det utredes nærmere i denne rapporten.

4.4 Oljesøl og forsøpling

Oljeforurensning skjer, men ikke ofte. Senest i januar 2025 drev et flak med olje gjennom dette gruntvannsområdet. Det ble på samme tidspunkt registrert døde haveller i området, uten at det kunne knyttes til utslippet. Problematikk omkring petroleumsvirksomhet og utslipp av olje fra skip er generelt godt kjent som skadelig for vannfugl. Dette temaet belyses ikke nærmere i denne rapporten. Det samme gjelder den generelle forsøplingen langs kysten som har fått spesielt høyt fokus de senere årene.

5. RØDLISTESTATUS FOR FUGL

En rekke rødlista fuglearter har et vesentlig tilhold og funksjonstid på Sularevet/utredningsområdet. Listingen følger den siste versjonen av rødlista for arter (Artsdatabanken 2021). Tilholdet gjelder så vel i funksjonstidene, som ved hekking, overvintring og myting, samt for rastende arter i trekketidene. I dette kapittelet er det satt søkelys på rødlistestatus blant vannfugler med tilhold i utredningsområdet.

Sterkt truet (EN)

Storspove. Næringssøkende i mindre antall på holmene i området til alle årstider. Trolig en noe større forekomst i området i trekketidene. **Krykkje.** Næringssøksområde i hovedsak i mindre antall til alle årstider.

Nært truet (NT)

Følgende hekkende arter vannfugl i utredningsområdet er i denne kategorien: tjeld, steinvender og teist. Disse er gjengitt i artsomtale kap. 3.1.1 og 3.2.1

Sårbar (VU)

Følgende hekkende arter vannfugl i området tilhører denne kategorien: ærfugl, gråmåke, fiskemåke og tyvjo. Disse er gjengitt i artsomtale kap. 3.1.1 og 3.2.1

6. VEDLEGG

Tabell 4. Verdier fra tellinga av vannfugl 7. mai 2025. M= hann, F= hunn, ad. = forplantningsdyktig alder, 2K= 1 åring, h=observert i hekketid på mulig hekkeplass, H=hekkende, ns= næringssøkende og of=overflygende.

Område	Sallat- skjæra	Asskjær- holman	Steimesa Kjuka	Vassøya m nær holmer	Geit- ungan	Store Skarv- holmene	Lille Skarv- holmen	Flatøyen	Likøya m nabooøy	Geit- skjæra	Sørflesa	Nordflesa	Hummar- flesa m/ nabooyer	Stua- skjæret	SUM
Hekkeforhold	Marginal	Middels	Middels							Marginal	Marginal	God	Marginal	God	SUM
Art/rid	1400-1428	1430-1445	1445-1455	1455-1500	1500-1520	1520-1535	1535-1543	1543-1545	1545-1555	1555-1605	1605-1610	1610-1615	1615-1620	1620-1630	1630-1645
Grågåås					4						1				2
/Erfugl ad. M								3					5		2
/Erfugl F								2					5		2
/Erfugl (2K)M								1					2		1
Havelle													1		1
Siland M			1				1	2							1
Siland F			1				1	3							1
Sum ender	0	0	2	0	0	1	2	11	0	0	1	1	10	9	7
Tjeld	3	4	2		5	5	2	1	4	3	8		2	3	8
Steinvender															1
Sum vadere	3	4	2	0	5	5	2	1	4	3	8	0	3	3	8
Fiskemåke h	5	1	2		2	3			2	2	2			6	4
Gråmåke H															2
Gråmåke h															1
Gråmåke ad:ns	2		1		1				1						4
Gråmåke ungfugl ns	6		1					1							10
Svartbak H	10									2					14
Svartbak h															10
Svartbak ad. ns															11
Svartbak ungfugl ns	2														3
Sum måker	25	4	4	1	3	3	0	1	3	4	11	4	15	28	20
Teist															7
Islom	1	3	3			4					1				12
Storskarv ns/of/raster									1						20
Toppskarv ad. raster															2
Sum skarv	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2	2	22	0	25
Gråhegre ns															2
SUM VANNFUGL	29	11	11	1	9	10	8	13	8	11	23	7	50	41	35
Havørn ad.	2	2				3					2				9
Havørn ungfugl	3	2			1	1	1								9
Skjærpiplerke		1													3
Kråke	4	1													6
SUM FUGL	38	17	11	2	16	14	9	13	8	11	26	7	50	41	38
															301

Tabell 5. Verdier fra tellinga av vannfugl 12.juni 2025. M= hann, F= hunn, ad. = forplantningsdyktig alder, 2K= 1 åring, h=observert i hekketid på mulig hekkeplass, H=hekkende, ns= næringssøkende og of=overflygende.

Område	Stålsklæra	Salat- skjæra	Asskjær- holman	Steimesa	Kjuka	Vassøya m nær holmer	Geit- ungan e	Store Skarv- holmen	Lite Skarv- holmen	Flatøyen	Likøya m naboøy	Geit- skjæra	Sørtlesa	Nordtlesa	Hummar- tlesa m/ naboøyer	Stua- skjæret	SUM
Hekketorhold	Ingen hekke- plass	Marginalt	Middels	Middels								Marginalt	Marginalt		Marginalt		SUM
Art/tid	0950-1000	10:35	10:50	11:25	11:02	11:05	11:30	11:47	11:57	12:10	12:05	12:00	11:15	11:20	10:15	10:05	SUM
Grågåås																	6
Ærfugl ad M	15	2															14
Ærfugl F		1															14
Ærfugl(2K)M		1															1
Siland M							2			1				1			1
Siland F		1					1							1			1
Siland						2											9
Sum ender	15	5	0	0	0	2	3	0	0	1	0	0	0	2	2	0	68
Tjeld	1	3	1	2		2	4	2	1	4	3	5	2	2	2	1	45
Storspove							2										2
Sum vadere	1	3	1	2	0	2	6	2	1	4	3	5	2	2	2	1	47
Rødnebbterne		1			5	3						1				2	12
Rødnebbterne h/H																	110
Fiskemåke h		2			2									2			25
Fiskemåke h		1	1			1	3	1		1	1			1		2	12
Fiskemåke ns							1										1
Gråmåke H							2				2						5
Gråmåke h							2										0
Gråmåke ad ns		8	1			3	2	3	1			2					23
Gråmåke ungfugl ns		1				1	1	1									3
Svarbak H		2	2			2	2				2		4	10	10	2	34
Svarbak h		4	4			3										2	9
Svarbak ad. ns								2									4
Svarbak ns/raster		27	14			1	3										45
Slidemåke raster		1															1
Tvjo																	2
Sum måketugt	28	33	2	3	7	11	13	7	1	1	5	5	4	13	151	8	292
Teist	6																6
Storskarv ns/of/raster	10																24
Toppskarv raster	30																30
Sum skarv	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	10	0	54
Gråhegre ns																	1
SUMVANNFUGL	90	41	3	5	7	15	22	9	2	6	9	10	8	21	218	9	474
Havørn ad.		1			2						1						3
Havørn ungfugl							1										3
Havørn reir																	1
Skjærpipierke		1									1						2
Krfåke						1											1
SUMFUGL	90	43	4	5	9	16	23	9	2	6	11	10	8	21	218	9	483

Tabell 6. Sammendrag fra tellinger av vannfugl i Frøya. Følger gammel systematikk.

Område	Frøya	Froan	Sularevet
Dekning	Ikke total	Total	Ikke total
År	1985-1986	2005-2006	2025
Kilde	Follestad 1986	Statens naturoppsyn og Norsk ornitologisk forening	Statens naturoppsyn og BirdLife
Art	Antall	Antall	Antall
Smålom	58	219	10
Storlom	1	5	1
Islom	27	113	66
Gulnebbblom	34	18	2
Islom/gulnebbblom	25	11	
SUM lommer	145	366	79
Gråstrupedykker	60	26	
Horndykker	3		
Dykker ub.	9	2	
SUM dykkere	72	28	0
Storskarv	1291	3417	99
Toppskarv	7176	5204	90
Skarv ub.	2920	504	
SUM skarver	11387	9125	189
Gråhegre	539	350	5
Havsule		24	11
Grågås		1	
Brunnakke		1	
Krikkand		18	
Stokkand	122	33	
Ærfugl	14533	5024	235
Praktærfugl	131	2	
Ærfugl/praktærf.	119		
Svartand	264	7	2
Sjørørre	1974	96	20
Kvinand	16	2	
Havelle	2577	977	468
Dykkand ub.	233		
Siland	1131	428	121
SUM ender	21100	6569	846
Havørn	56	101	25
Vannrikse		5	
Tjeld		58	26
Steinvender	241	119	18
Fjæreplytt	700	572	43
Småvadere ub.	58		
Rødstilk	21	28	
Storspove	19	72	8
SUM vadere	1039	849	95
Gråmåke	3566	2503	173
Svartbak	3427	3450	75
Polarmåke		11	
Stormåke ub.	1923	290	
Fiskemåke	1		
Krykkje	269	283	2
SUM måker	9186	6537	250
Alke	723	14	
Lomvi	1526	434	1
Teist	2620	2896	98
Lunde	19	16	1
Alkefugl ub.	308	5	
Alkekonge	1814	190	1
Sum alkefugl	7010	3555	101
TOTALT VANNFUGL	50406	27400	1576

7. REFERANSER

Artsdatabanken 2021. Norsk rødliste for arter 2021.

AviList Core Team. 2025. AviList: The Global Avian Checklist, v2025.

<https://doi.org/10.2173/avilist.v2025>

Bangjord, G. 2023b. Sjøfugl i foreslått marint verneområde, Ytre Vikna, Nærøysund kommune. BirdLife Norge notat 2023-52. 11 s.

Bangjord, G. 2025. Vannfugl i verneområder og foreslått verneområde i Ytre Vikna og Folda i 2024. BirdLife Norge-Rapport 2025-2. 36 s.

Follestad, A., Larsen, B.H. & Nygård, T. 1986. Sjøfuglundersøkelser langs kysten av Sør- og Nord-Trøndelag og sørlige deler av Nordland 1983-1986. - Viltrapport 41.

Follestad, A., Larsen, B.H. & Nygård, T. 1987. Mytende ærfugl i Midt-Norge. Vår Fuglefauna 10: 211-214.

Gill, F., Donsker, D. & Rasmussen, P. (Eds) 2022. IOC World Bird List v12.2. Updated 11-Aug-2022.

Heggøy, O., Øien, I.J. & Aarvak, T. 2015. Viktige fugleområder (IBA) i Norge. NOF-rapport 5-2015. 186s.

Rheindt mfl. 2025. AviList: a unified global bird checklist. Biodiversity and Conservation (2025) 34:3359–3376

Suul, J. 1987. Ærfuglen i norsk kystkultur og historie. Vår Fuglefauna 10: 203-209

Suul, J. 2012. Edderdun fra nord. Norsk ornitologisk forening, 144s.

Lorentsen, S.H. & Bangjord, G. 1984. Fuglelivet i Frøya kommune. Norsk ornitologisk forening, Trondheim. Stens. rapp. 70 s.

Lorentsen, S.-H. 2001. Kartlegging av tareforekomster og storskarvkolonier ved Sula, Frøya kommune, Sør-Trøndelag fylke; et forprosjekt sommer 2000. NINA Oppdragsmelding 683.